

SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

Exportpriserna fortsätter nedåt

Exportprisindex
2005=100

- Bra start på året för detaljhandeln
Sid 9
- Ny nedgång för bilförsäljningen
Sid 10

I fokus:
**Hushållens
skulder på
en hög nivå**
sid 12

KOMMENTARER & ANALYS

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	Priser.....	14
Industri.....	4	Arbetsmarknad.....	15
Utrikeshandel.....	7	Finansmarknad.....	17
Varuhandel.....	9	Internationell utblick.....	19
Byggmarknad.....	11	Svenska ekonomiska indikatorer.....	22
"I fokus".....	12		

KONJUNKTURLÄGET

Fortsatt trögt för Sveriges ekonomi

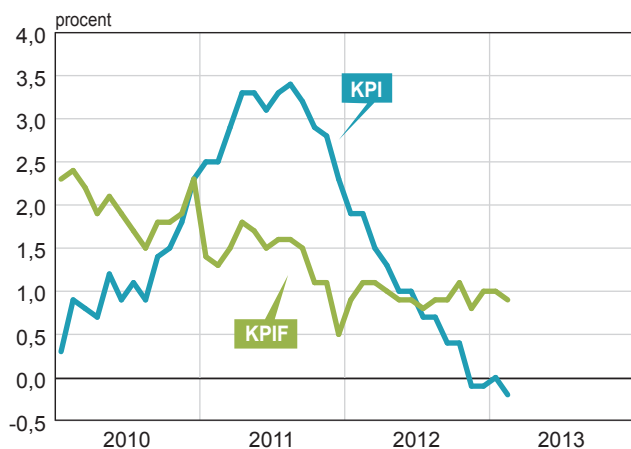
Konjunkturuppgången som anats i början av året är än så länge mycket trevande och de positiva tecken som synts i tendensundersökningarna har ännu inte bekräftats av hårddata. Industrin har det istället fortsatt tungt och produktionen sjönk betydligt från december till januari. Fallet motverkades delvis av en uppgång i tjänstesektorn men då även byggproduktionen föll kraftigt från i januari så minskade näringslivets totala produktion säsongsgrensat med 1 procent, enligt produktionsindex över näringslivet. Även utrikeshandeln går fortsatt knackigt med sjunkande handelsvolymerna för både import och export i februari. Trots den starka kronan går exporten fortsatt bättre än importen vilket gör att handelsnettot ligger kvar på en hög nivå och i februari var nästan 3 miljarder högre än motsvarande månad i fjol. Kronförstärkningen har inneburit att såväl import- som exportpriserna sjunkit vilket förklarar en del av de minskade handelsvärdena, men långtifrån allt.

Mycket lågt inflationstryck

Efter att ha klättrat upp till nollstrecket i januari sjönk inflationstakten enligt KPI till -0,2 procent i februari och Sverige har därmed återigen deflation. Orsaken till den sjunkande prisnivån var i huvudsak minskade räntekostnader och enligt KPIF, där räntan hålls konstant, var inflationen 0,9 procent. Även med detta mått mätt är inflationen en bra

Inflationstakten enligt KPI respektive KPIF

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

bit under Riksbankens mål på 2 procent och i dagsläget är det svårt att se några tecken på att den skulle vara på väg uppåt. Förstärkningen av kronan har fått importpriserna

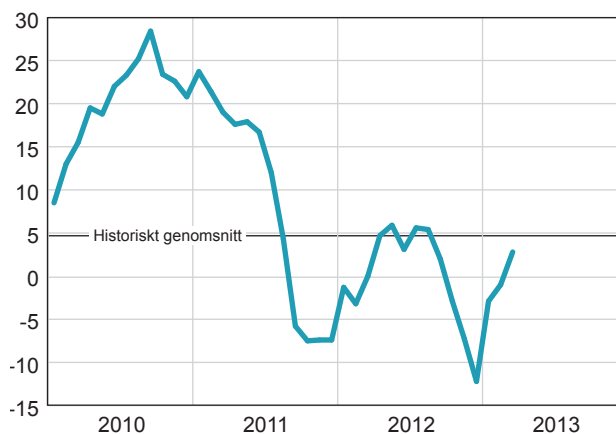
att sjunka och i februari sjönk importprisindex med 4,7 procent och prisindex för inhemsk tillgång (ITPI) med 3,2 procent i årstakt. Prisutvecklingen i producentledet bör med en viss eftersläpning slå igenom på konsumentpriserna och det delindex som kan förväntas vara mest vägledande för KPI är ITPI för konsumtionsvaror. Det har sedan sju månader tillbaka legat under noll vilket pekar mot att inflationstrycket kommer att vara fortsatt mycket lågt en tid framöver. Hushållens inflationsförväntningar är också mycket låga och låg enligt Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer i mars på 1,1 procent på ett års sikt, vilket är bland de lägsta noteringarna någonsin.

Bra drag i detaljhandeln

Till skillnad från övriga näringslivet har detaljhandeln inlett 2013 starkt och fortsatte i februari att öka försäljningsvolymen. Under årets två första månader har försäljningen stigit med 2,6 procent jämfört med motsvarande period i fjol och flera av de konjunkturberoende sällanköpsbranscherna har gått riktigt bra. Det verkar som att hushållen börjat sätta sprätt på en del av de relativt stora inkomstökningar de fått på senare tid vilket bådär gott för att de kan fortsätta att vara en drivkraft för BNP-tillväxten. Ur detta perspektiv var det glädjande att konjunkturbarometern i mars visade att hushållens konfidensindikator (CCI) fortsatte att stiga och nu endast ligger ett par enheter under det historiska genomsnittet. Ökningen i CCI i mars berodde på en mer positiv syn på utvecklingen i svensk ekonomi och makroindex, som sammanfattar hushållens syn på landets ekonomi, har efter en dyster utveckling i slutet av fjolåret förbättrats betydligt efter årsskiftet.

Hushållens konfidensindikator

Nettotal

Prognosmakarna hoppas på hushållen

De flesta prognosmakarna delar hushållens syn att det ser ljusare ut för den svenska ekonomin vilket syns i de konjunkturrapporter som publicerats på senare tid. Konjunkturinstitutet (KI) skriver i sin nya prognos att det förbättrade förtroendet bland företag och hushåll tyder på en något starkare tillväxt i Sverige framöver och reviderar upp prognosen för årets BNP-tillväxt från 0,8 till 1,3 procent. KI spår att tjänsteföretagen ska lyftas av inhemsk efterfrågan, främst från hushållen som tack vare låg inflation och ökade pensioner får relativt stora realinkomstökningar vilket tros leda till ökad konsumtion. De varuproducerande branscherna förväntas däremot ha det fortsatt kämpigt på grund av svag efterfrågan från omvärlden och låg investeringstillväxt.

Även Nordea reviderar i sin nya prognos upp årets tillväxt något och spår precis som KI att Sveriges BNP ökar med 1,3 procent. Internationellt sett skriver man att riskerna förknippade med eurokrisen minskat, att återhämtningen i USA står på fastare mark och att tillväxten i Kina är på väg att förbättras. Utvecklingen i omvärlden spås dock vara fortsatt dämpad under året och exporten väntas inte ta fart förrän 2014. Även investeringarna väntas utvecklas svagt och tillväxten tros i första hand komma från hushållen som spås öka sin konsumtion med förhållandevis höga 2,2 procent.

Industriindikatorerna i otakt

KI skriver i sin prognos att återhämtningen för den svenska ekonomin kommer att ta tid och även om deras egen barometer stärkts på senare tid ska man komma ihåg att indikatorn fortfarande ligger en bra bit under det neutrala 100-strecket. Efter den stora ökningen i februari var också resultatet i mars en besvikelse då barometerindikatorn steg med mycket måttliga 0,3 enheter. Glädjeämnet i näringslivet var den privata tjänstesektorn som steg med nio enheter tack vare ökad efterfrågan. För industrin ser vändingen däremot ut att dröja ytterligare och industriindikatorn steg med marginella en enhet. Företagens svar pekar mot att sysselsättningen har minskat ytterligare och planerna pekar dessvärre mot fortsatta nedskärningar.

Till skillnad från KI-barometern visar Swedbank/Silfs inköpschefsindex att industrikonjunkturen fortsätter att stärkas. Index steg i mars med 1,2 enheter och landade på 52,1 vilket var det högsta värdet sedan juni 2011. Det största positiva bidraget kom från den framåtblickande orderingången och företagens svar indikerar efterfrågeökningar från både hemma- och exportmarknaden. För första gången sedan april i fjol ökar orderstockarna och index för produktionsplanerna ligger med värdet 60,6 nu med bred marginal inom tillväxtzonen vilket indikerar höjd produktion det kommande halvåret.

Inköpschefsindex målar alltså en betydligt ljusare bild av industrikonjunkturen än KI-barometern och vilken indikator som bäst speglar verkligheten är svårt att säga. Viss vägledning kan kanske fås från teknikföretagens konjunkturbarometer för första kvartalet som ligger mer i linje med KI-barometern än inköpschefsindex. Barometern

visar att konjunkturläget är fortsatt svagt i teknikindustrin och att ordervolymer fortfarande sjunker, om än i betydligt mindre omfattning än i slutet av fjolåret. En ljusning kan dock skönjas då exportorderingången börjat ticka uppåt i vissa delbranscher.

Inköpschefsindex

Säsongrensade månadsvärden

Källa: Silf, Swedbank

Cypriotiskt bankdrama återaktualiserade eurokrisen

Nordea skrev som sagt i sin konjunkturrapport att de finansiella problemen i euroområdet inte oroar lika mycket längre. Prognosen publicerades dock precis innan den senaste tidens turbulens i Cypern som fått eurokrisen att så smått blossa upp igen. Det blev till slut ohållbart för Cypern att på egen hand hantera de stora likviditetsproblem som den stora banksektorn dras med och för att rekapitalisera bankerna bad man om hjälp från den så kallade trojkan (EMU, ECB och IMF). Trojkan villkorade ett nödlån med att Cypern skulle bidra med 5,8 miljarder euro på egen hand som skulle tas från bankernas långivare. Regeringen lade först ett förslag till beskattning av bankkundernas sparande som bland annat innebar att vanliga "småsparare" (med tillgångar under 100 000 euro) skulle bidra med 6,75 procent av sina tillgångar. Detta röstades dock ned i det cypriotiska parlamentet och under några dagar fanns en oro för att Cypern skulle tvingas lämna eurosamarbetet.

Efter nio dagars balans på ruinens brant lyckades man dock komma fram till ett avtal som innebar att Cypern fick låna 10 miljarder euro. Den slutliga uppgörelsen innebar att landets näst största bank, Laiki, likvideras och att dess "goda" tillgångar förs över till den största banken Bank of Cyprus. För att lösa Laikis skulder och rekapitalisera Bank of Cyprus används medel från aktie- och obligationsinnehavare samt från bankkonton med tillgodohavanden över 100 000 euro. Tillgångar under 100 000 euro (gränsen för den europeiska insättningsgarantin) skyddas däremot.

Följderna för euroområdet oklara

Även om den slutliga Cypernuppgörelsen innebar att småsparare klarade sig undan så har hela historien skadat förtroendet för EU:s insättningsgaranti. I förlängningen kan det få stora negativa konsekvenser för den finansiella

stabiliteten om vanliga banksparare i Europa inte längre kan lita på att deras tillgångar är skyddade. Risken är att spararna tömmer sina konton när bankerna får problem, vilket kan leda till bankkollaps. Många bedömare anser dock att risken för spridning till övriga krisländer är relativt låg då Cypern ses som ett specialfall eftersom landet länge varit ett skatteparadis för förmögna människor. För bankkunder med mer än 100 000 euro på kontot bör dock Cypernuppgörelsen ha inneburit en signal om att flytta sina tillgångar från länder med skakiga finanser. Ett uttalande från eurogruppens ordförande Jeroen Dijsselbloem om att uppgörelsen kan bli en förebild för hur man ska lösa bankkriser i andra euroländer spädde ytterligare på detta, även om det senare dementerades.

Frankrike fortsätter att försvagas

Utöver turbulensen i Cypern och det politiska kaoset i Italien som vi skrev om i förgående nummer så har även Frankrike fortsatt att oroa under den senaste månaden. OECD varnar i en ny rapport för att den franska regeringen är överoptimistisk om tillväxten de kommande åren och tror att landet kommer att missa sitt nya, sänkta, mål för budgetunderskottet. Något som stöder denna uppfattning är den mycket svaga utvecklingen för franska konjunkturindikatorer. EU-kommissionens Economic Sentiment Indicator (ESI) visar att den franska konjunkturen är bland de svagaste i Europa och kvartalsgenomsnittet för inköpschefsindex var under första kvartalet 2013 det lägsta sedan andra kvartalet 2009.

Även i andra europeiska länder har indikatorerna pekat nedåt i mars och den positiva trend som synts på senare tid har därmed brutits. ESI backade i mars för första gången sedan november i fjol på grund av försämrat stämningsläge inom de flesta sektorer och Markits inköpschefsindex för euroområdet sjönk för andra månaden i rad. Även det tyska IFO-indexet sjönk tillbaka något i mars men indikerar fortfarande att den tyska ekonomin är på väg åt rätt håll.

Börsrekord i USA trots budgetnedskärningar

Medan den europeiska ekonomin går på tomgång fortsätter den amerikanska ekonomin att visa styrka trots att det politiska samarbetet mellan Vita huset och kongressen hackar betänkligt. I början av mars stod det klart att man inte lyckats komma fram till någon budgetuppgörelse vilket innebar att automatiska nedskärningar på 1 200 miljarder dollar över tio år trädde i kraft. I år blir besparingarna 85 miljarder dollar vilket enligt kongressens budgetkontor beräknas dämpa BNP-tillväxten med 0,6 procentenheter. Nedskärningarna drabbar främst försvaret men även andra statliga myndigheter väntas bli tvungna att minska antalet anställda. Det faktum att USA nu kört över en mindre version av det "budgetstup" som skapade så mycket fruktan vid årsskiftet har tagits emot med ett förvånansvärt lugn. Till skillnad från den hysteri som rådde då har det nu varit väldigt tyst i media och de amerikanska börserna har inte reagerat negativt över huvud taget utan har istället fortsatt att stiga. Det breda indexet S&P 500 steg mot slutet av månaden till och med över den tidigare högstanivån.

INDUSTRI

Den svenska industrin har det fortsatt bekymmersamt och tynger ekonomin. Produktion och orderingång har under inledningen av året varit svag och industrin för insatsvaror har det riktigt tungt, i synnerhet trävaruindustrin. Bättre går det för industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror där produktionen tog rejäl fart i januari, främst för den kemiska industrin. Teknikföretagens konjunkturbarometer avseende första kvartalet visade att efterfrågan fortsatt är svag för dessa branscher. Orderstocksomdömet är riktigt svagt liksom kapacitetsutnyttjandet. Däremot bidrar en neddragning av färdigvarulagren till att höja konjunkturindexet.

Trots en knackig inledning av året så hyser industri-företagen relativt höga förhoppningar om att industrikonjunkturen kommer att vända inom en snar framtid. Framåtblickande indikatorer som inköpschefsindex och konfidensindikatorer har vänt uppåt de senaste månaderna och trenden fortsatte även i mars. Konfidensindikatorn för tillverkningsindustrin steg 1 enhet jämfört med februari vilket innebär att indikatorn lyft 7 enheter sedan november. Enligt konjunkturbarometern steg produktionsvolymerna en del i mars trots att industriföretagen fortsatt skära ner på personal. Den utvecklingen bedömer man kommer fortsätta under kommande månader. Produktionen väntas öka något medan antalet anställda väntas fortsätta minska.

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: januari 2013

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

Henrik Pettersson

Industriproduktionen backade i januari

I och med publiceringen av industriproduktionsindex avseende januari 2013 ändrades referensår från 2005 till 2010. Detta enligt krav från Eurostat. Det nya referensåret påverkar indexserien men det påverkar inte utvecklingstalen, med undantag för de branscher där hänsyn tagits till nya prisindex. I beräkningarna av indexserierna används prisindex med nytt referensår, 2010=100, för att fastprisberäkna de ingående uppgifterna.

Industriproduktion			
Förändring i procent			
	jan 13/ dec 12	nov 12–jan 13/ aug–okt 12	jan 13/ jan 12
Hela industrin	–3	–2	–4
Trävaruindustri, ej möbler	0	–2	–8
Massa och papper	–2	–1	–2
Grafisk industri	–2	–5	–4
Kemisk industri och läkem.	–4	12	5
Stål- och metallverk	–4	–6	–7
Metallvaruindustri	–5	–10	–5
Elektronikindustri	2	15	–1
Maskinindustri	–9	–12	–6
Industri för motorfordon	–8	–19	–16

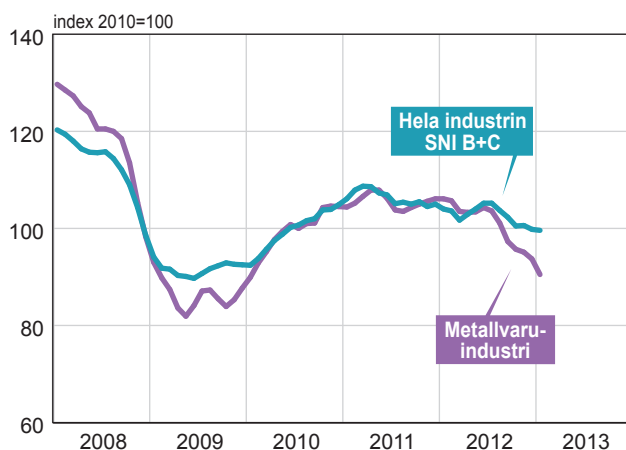
Industrin inledde året med svaga siffror. Efter att ha stigit i december 2012 backade produktionsvolymen återigen i januari. Industriproduktionen sjönk med 2,0 procent jämfört med december 2012, korrigerat för kalender- och säsongseffekter.

Bland industrins huvudgrupper var utvecklingen skiftande. Störst produktionsminskningar skedde inom investeringsvaruindustrin respektive insatsvaruindustrin, som också är de huvudgrupper som svarar för störst del av industrins totala förädlingsvärde.

Liksom i december var utvecklingen i industrins delbranscher spretig, även om de flesta av delbranscherna visade en negativ utveckling. Bland de större branscherna visade industrin för metallvaror och övrig tillverkningsindustri störst nedgångar. Produktionen inom metallvaruindustrin sjönk med 9,2 procent. Branschen brukar normalt sett ha stora upp- och nedgångar i produktionen, men detta är den svagaste månadsförändringen sedan september 2009. Mot strömmen gick industrin för petroleumprodukter inom vilken produktionen steg med 8,0 procent.

Industriproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde

Fortsatt negativ utveckling vid en tremånadersjämförelse...

Vid en tremånadersjämförelse håller höstens negativa utvecklingstal i sig även om takten i nedgången har avtagit något. Det innebär att industriproduktionen fortfarande håller sig kvar på låga nivåer. Vid en jämförelse mellan perioden, november 2012–januari 2013, och föregående tremånadersperiod, augusti–oktober 2012 sjönk produktionen med 2,5 procent i säsongrensade tal.

Samtliga huvudgrupper uppvisade nedgångar, den största svarade industrin för energirelaterade insatsvaror för med en minskning på 8,2 procent. Nedgången förklaras till stor del av de svaga utvecklingstalen under november och december.

Bland industrins delbranscher utvecklades merparten negativt under den senaste tremånadsperioden. Motorfordonsindustrin fortsatte att gå trögt och drog ned på produktionen. Även industrin för petroleumprodukter visade nedgångar, mycket på grund av att produktionen i

september och oktober 2012 var hög. Inom motorfordonsindustrin minskade produktionen med 10,0 procent, vilket innebar att tremånadersjämförelsen blev negativ för sjätte månaden i rad. Petroleumindustrin minskade produktionen med 8,4 procent. Mot strömmen gick elektronikvaruindustrin som redovisade en uppgång på 2,7 procent.

...liksom vid en årsjämförelse

Även på årsbasis var produktionen fortsatt svag och minskade för femte månaden i rad. I januari minskade den med 7,8 procent jämfört med samma månad föregående år. Den negativa utvecklingen förklaras av breda nedgångar bland i stort sett alla industrins delbranscher. Störst nedgångar visade motorfordonsindustrin, industrin för metallvaror samt övrig maskinindustri.

Bland huvudgrupperna uppvisade alla utom industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror minskningar. Den största nedgången stod investeringsvaruindustrin för som minskade sin produktion med 12,5 procent.

Industrins leverans- och orderläge

Senaste uppgift: januari 2013

Källa: SCB:s leverans- och orderstatistik

David Lööv

Året inleddes med minskad ordergång

I och med publiceringen av industrins leverans- och orderläge avseende januari 2013 byts basåret från 2005 till 2010. Detta enligt krav från Eurostat. Det nya basåret påverkar indexserien samt utvecklingstalen. I beräkningarna av indexserierna så används prisindex med nytt referensår, 2010=100, som deflator.

Orderingången, som trots ett svagt år 2012 uppvisade en rejäl ökning i december, inledde 2013 med en nedgång. För den totala industrin minskade orderingången med 3,1 procent i januari i säsongrensade tal. Hemmamarknaden föll med 2,3 procent medan exportmarknaden föll med 3,6 procent.

Leverans och order

Förändring i procent

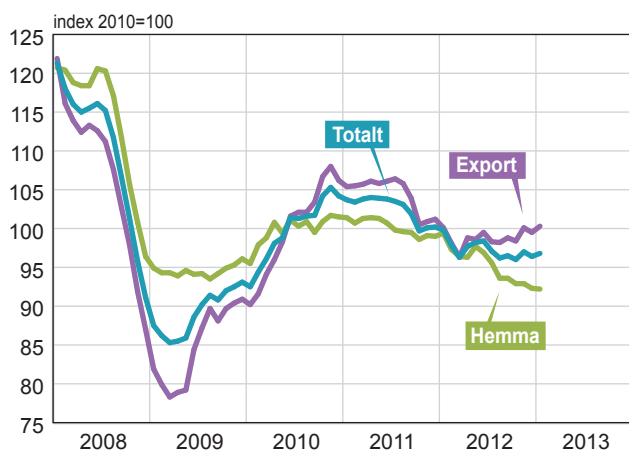
	jan 13/ dec 12	nov 12–jan 13/ aug–okt 12	jan 13/ jan 12
Orderingång			
Hemmamarknad	–2	–1	–8
Exportmarknad	–4	1	–4
Totalt	–3	0	–5
Leveranser			
Hemmamarknad	–2	–3	–8
Exportmarknad	–1	–2	–6
Totalt	–1	–2	–7

Bland industrins huvudgrupper var utvecklingen splittad. Industrin för varaktiga konsumtionsvaror var den huvudgrupp som utvecklades starkast i januari med en uppgång på 5,0 procent. Uppgången förklaras av den starka utvecklingen på exportmarknaden där orderingången

ökade med 17,4 procent. För hemmamarknaden innebar januari dock en nedgång på 4,8 procent. Den huvudgrupp som visade svagast utveckling var industrin för investeringsvaror vars ordergång sjönk med 5,1 procent. Nedgången gällde för såväl hemma- som exportmarknaden som backade med 3,1 respektive 6,0 procent.

Industrins ordergång

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Bland industrins delbranscher var utvecklingen i hushållsvaror negativ. Störst orderminskning visade industrin för metallvaror som backade med 21,5 procent. Nedgången var starkt driven av en orderminskning på 37,2 procent på exportmarknaden. En annan bransch som också upplevde stor nedgång var industrin för elapparatur vars ordergång minskade med 18,2 procent. Även för denna bransch förklarades nedgången av en kraftig minskning av ordergången på exportmarknaden. Den sjönk hela 33,4 procent. På hemmamarknaden ökade dock ordergången med 6,9 procent. Den bransch som stack ut med störst positiv utveckling var annan transportmedelsindustri som redovisade en uppgång på 34,4 procent. Branschen har dock normalt en väldigt volatil ordergång. Ökningen gällde för både hemma- och exportmarknaden som redovisade uppgångar på 48,7 respektive 17,9 procent.

Oförändrat den senaste tremånadersperioden

Industrins ordergång var i det närmaste oförändrad under den senaste tremånadersperioden jämfört med föregående tremånadersperiod. Uppgången på 0,1 procent är för liten för att anse som tillförlitlig att dra någon klar slutsats av. I den senaste tremånadersperioden är det den starka utvecklingen i december som höjer utvecklingen. Uppdelat på hemma- och exportmarknaden gick utvecklingen åt olika håll under den senaste tremånadersperioden. För hemmamarknaden redovisades en nedgång på 1,4 procent medan exportmarknaden ökade ordergången med 0,7 procent. Denna skillnad i utveckling kan också förklaras av decemberutfallet då ordergången på exportmarknaden ökade kraftigt jämfört med hemmamarknadens mer blygsamma ökning.

Bland industrins huvudgrupper var det industrin för insatsvaror exklusive energi som redovisade störst upp-

gång medan industrin för energirelaterade insatsvaror redovisade störst nedgång. Båda branschernas uppgång respektive nedgång drevs framförallt av utvecklingen på respektive exportmarknader.

Bland industrins delbranscher var utvecklingen den senaste tremånadersperioden övervägande negativ. Störst nedgång uppvisade annan transportmedelsindustri som backade med 11,9 procent. Detta förklaras till stor del av stora ordergångar på framförallt hemmamarknaden tidigare under hösten. Annan transportmedelsindustri har till karaktären en väldigt ojämn utveckling. Perioder av stora orders varvas med perioder med väldigt låg ordergång vilket ger extrema utvecklingstal. Detta syns också i aktuell månadsutveckling. Den bransch som uppvisade mest positiva utvecklingstal var industrin för elapparatur med en uppgång på 13,5 procent. Mycket av den uppgången förklaras av decembers stora ordergång på framförallt exportmarknaden. Detta kan också förklara den stora nedgången för branschen i januari då ordergången återgick till mer normala nivåer.

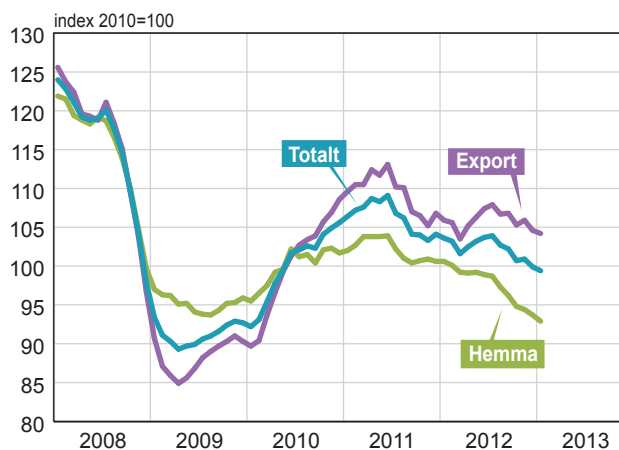
2013 inleddes även med minskade leveranser

Likt industrins ordergång inleddes industrins leveranser det nya året med en minskning. Leveranserna minskade på både hemma- och exportmarknaden med 1,8 respektive 1,2 procent. Detta ledde till en nedgång på 1,4 procent på den totala marknaden.

Sett till tremånadersjämförelsen påminner utvecklingen om den aktuella månads utveckling med nedgångar på såväl hemma- som exportmarknaden, där hemmamarknadens nedgång på 2,6 procent är större än exportmarknadens på 2,0 procent. För den totala marknaden innebar det en nedgång på 2,2 procent.

Industrins leveranser

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Industrins kapacitetsutnyttjande

Senaste uppgift: fjärde kvartalet 2012

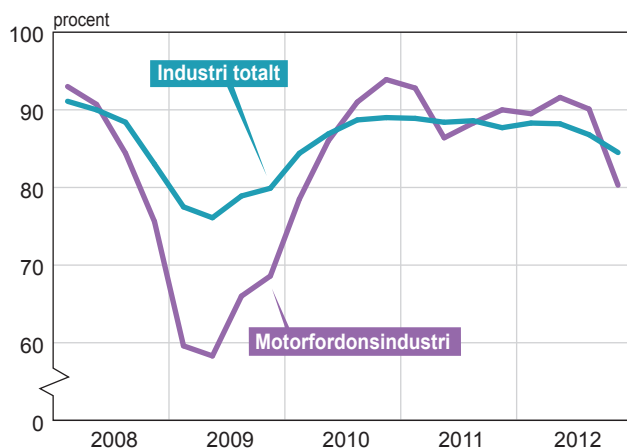
Källa: SCB:s kapacitetsutnyttjandestatistik

Minskat kapacitetsutnyttjande

Industrins kapacitetsutnyttjande minskade med 2,3 procentenheter till 84,5 procent under fjärde kvartalet jämfört med tredje kvartalet, i säsongrensade tal.

Industrins kapacitetsutnyttjande

Säsongrensade kvartalsvärden

Kapacitetsutnyttjandet inom industrin minskade betydligt under fjärde kvartalet och uppvisade den största nedgången sedan 2009. Utnyttjandegraden var under fjärde kvartalet 2012 också den lägsta sedan första kvartalet 2010. Sett till industrins delbranscher var utvecklingen negativ för samtliga under fjärde kvartalet jämfört med tredje kvartalet. Inom motorfordonsindustrin minskade kapacitetsutnyttjandet med 9,8 procentenheter till 80,3 procent och stål- och metallverk minskade med 3,9 procentenheter till 82,5 procent.

Även på årsbasis var nedgången den största sedan 2009. Jämfört med fjärde kvartalet förra året minskade kapacitetsutnyttjandet med 3,2 procentenheter till 84,5 procent, i kalenderkorrigerade tal.

Industrins lager

Senaste uppgift: fjärde kvartalet 2012

Källa: SCB:s lagerstatistik

Stor minskning i industrins lager

Industrins lager minskade med 11,5 miljarder kronor under fjärde kvartalet, jämfört med närmast föregående kvartal. Minskningen motsvarar en nedgång på 6,2 procent i volym.

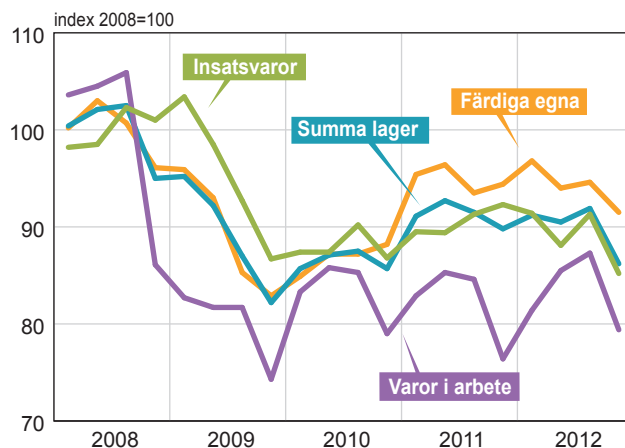
Efter en uppgång under tredje kvartalet 2012 vände utvecklingen i industrins lager ned. Lagerförändringen för insatsprodukter så väl som för färdiga varor och produkter i arbete bidrog båda till den negativa utvecklingen. Lagernivån för insatsprodukter minskade med cirka 3,6 miljarder kronor, medan lagernivån för färdiga varor och produkter i arbete minskade med cirka 8 miljarder kronor.

Nedgången skedde inom tillverkningsindustrin där nästan alla delbranscher visade en negativ utveckling. Störst var nedgången i lagernivån inom elektronikvaruindustrin med en minskning på 2,6 miljarder kronor, följt av motorfordonsindustrin med en minskning på 2,1 miljarder kronor. Kemisk industri var en av få branscher som hade positiv utveckling med en uppgång på 0,3 miljarder kronor.

Uppgifterna för det fjärde kvartalet är preliminära. Sedan förra publiceringen har förändringen i de totala lagren tredje kvartalet 2012 reviderats ned med 0,7 miljarder kronor till en uppgång på 2,8 miljarder kronor.

Industrins lager

Kvartalsuppgifter. Volym

Industrins lager minskade 2012

Sett över hela 2012 minskade industrins lager med 8,6 miljarder kronor. Utvecklingen under året var blandad inom industrins delbranscher där en majoritet uppvisade en positiv utveckling sett över årets tre första kvartal sammantaget. Under fjärde kvartalet vände utvecklingen ned och en majoritet av branscherna visade upp en negativ utveckling sett över hela året.

UTRIKESHANDEL

Trenden med en krympande utrikeshandel för varor verkar hålla i sig. Under både januari och februari har exporten och importen minskat mätt i löpande priser. Importen har dock sjunkit mer än exporten vilket inneburit ett starkt handelsnetto. Handeln med EU-länderna var i februari fortsatt den som sjönk mest medan handeln med andra länder inte förändrades nämnvärt.

Siffror över exportordergång har än så länge inte indikerat att något uppsving är på gång och läget är mycket kärt för en rad exportberoende branscher inom industrin. Den starka kronan försämrar de svenska bolagens konkurrenskraft och hämmar exporten. Kronan har under den senaste månaden nått sin starkaste nivå sedan den tilläts flyta 1992. Samtidigt gynnar en stark krona importen vilket borde innebära försämrat handelsnetto istället för förbättrat.

En förklaring till minskningen av export- och importvärdet är att priserna omräknat till kronor gått ner till följd

av kronförstärkningen. Exportpriserna har sjunkit med närmare 6 procent och importpriserna med närmare 5 procent under det senaste året.

Varuexport, varuområden

Varuområde	2013 jan	Värde mkr 2012 jan	Andel %	Förändr 13/12 %
Skogsvaror	10 462	10 319	11,3	1
- Trävaror	1 721	1 936	1,9	-11
- Papper	6 787	6 379	7,3	6
Mineralvaror	9 791	13 519	10,6	-28
- Järnmalm	1 677	2 913	1,8	-42
- Järn och stål	4 241	5 957	4,6	-29
Kemivaror	12 847	12 611	13,9	2
- Läkemedel	6 197	6 005	6,7	3
Energivaror	9 579	9 282	10,4	3
Verkstadsvaror	37 493	41 122	40,6	-9
- Maskiner	13 820	15 227	15,0	-9
- Elektrovaror	10 724	11 452	11,6	-6
- Vägfordon	8 033	9 330	8,7	-14
Övriga varor	12 248	11 131	13,3	10
- Livsmedel	5 022	3 957	5,4	27
Totalt	92 420	97 984	100,0	-6

Varuimport, varuområden

Varuområde	2013 jan	Värde mkr 2012 jan	Andel %	Förändr 13/12 %
Skogsvaror	2 518	2 656	2,9	-5
Mineralvaror	6 642	7 903	7,7	-16
- Järn och stål	2 716	3 495	3,1	-22
Kemivaror	10 848	11 094	12,6	-2
- Läkemedel	2 576	2 523	3,0	2
Energivaror	14 290	13 277	16,6	8
- Råolja	8 788	8 186	10,2	7
- Oljeprodukter	4 221	3 772	4,9	12
Verkstadsvaror	33 122	36 160	38,4	-8
- Maskiner	7 972	9 453	9,2	-16
- Elektrovaror	14 016	13 216	16,3	6
- Vägfordon	6 605	7 892	7,7	-16
- Instrument, optiska varor	1 906	2 058	2,2	-7
Övriga varor	18 804	16 934	21,8	11
- Livsmedel	8 594	7 318	10,0	17
Totalt	86 224	88 024	100,0	-2

Handelsnetto

Senaste uppgift: februari 2013

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

Handelsnettot 7,1 miljarder kronor i februari

Varuexporten uppgick under februari till 87,6 miljarder kronor och varuimporten till 80,5 miljarder. Det ger ett handelsnetto på 7,1 miljarder kronor.

Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 7,1 miljarder kronor under februari 2013 enligt preliminära beräkningar. För februari 2012 var överskottet 4,2 miljarder kronor.

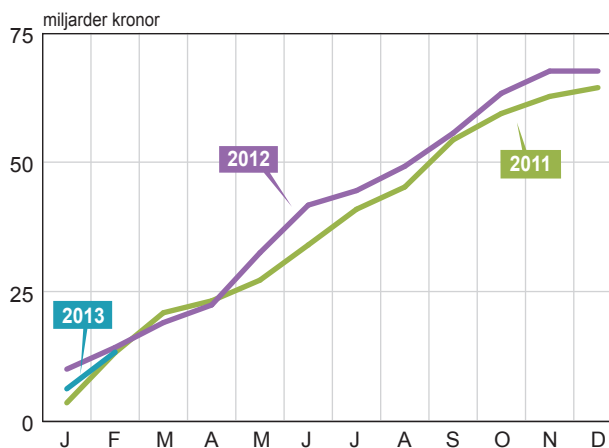
Varuexportens värde under februari uppgick till 87,6

miljarder kronor och varuimportens till 80,5 miljarder. Varuexporten har därmed minskat i värde med 11 procent medan varuimporten minskat med 14 procent jämfört med februari 2012.

Sveriges handelsnetto

Akkumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

Handeln med länder utanför EU gav ett överskott på 10,2 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 3,1 miljarder.

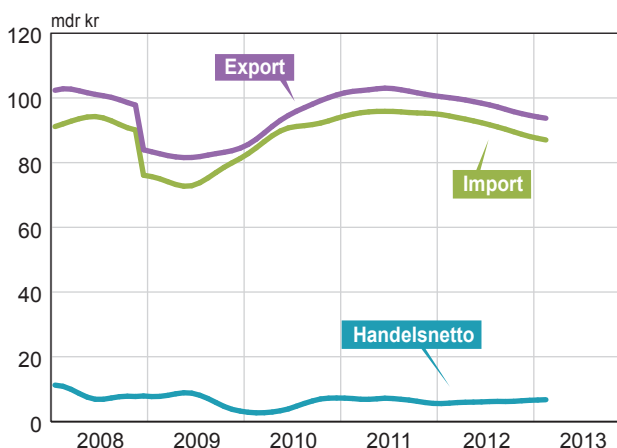
Antalet vardagar i februari var en mindre jämfört med februari 2012.

Rensat för säsongpåverkan visar handelsnettot ett överskott på 6,7 miljarder kronor för februari 2013 och 6,6 miljarder för januari 2013. För december 2012 var motsvarande värde 6,5 miljarder kronor.

Export och import av varor samt handelsnetto

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend.

Miljarder kronor

Under den senaste tremånadersperioden jämfört med motsvarande period ett år tidigare har värdet för både varuexporten och varuimporten minskat med 11 procent. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 261,2 miljarder kronor och varuimportvärdet till 247,9 miljarder. Handelsnettot för december 2012–februari 2013 gav därmed ett överskott på 13,3 miljarder kronor. För motsvarande månader ett år tidigare noterades ett överskott på 15,9 miljarder kronor.

VARUHANDEL, SAMFÄRDSEL OCH TJÄNSTER

Total detaljhandel

Senaste uppgift: februari 2013

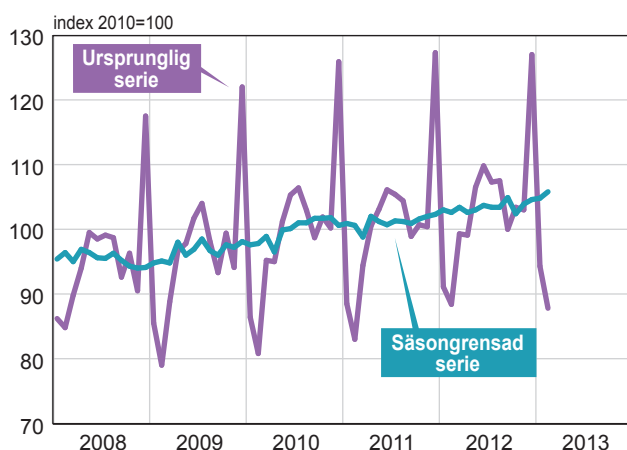
Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

Bra drag i sällanköpshandeln

Den svenska detaljhandeln har inlett året relativt bra, och försäljningsvolymen steg med 1 procent från januari till februari, korrigerat för säsongvariationer. Det innebär ny fart för detaljhandeln efter att en svag utveckling för dagligvaruhandeln höll tillbaka tillväxten i januari. Det var sällanköpshandeln som stod för merparten av uppgången i februari med en ökning på 1,6 procent säsongrensat och jämfört med månaden innan. Utvecklingen för handeln med sällanköpsvaror har varit stark de senaste månaderna och försäljningsvolymen i februari var knappt 5 procent högre än i oktober, säsongrensat.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Den relativt starka utvecklingen de senaste månaderna har lyft detaljhandeln även sett ur ett tremånadersperspektiv. Korrigerat för säsongvariationer var försäljningsvolymen i perioden december-februari 1,3 procent högre än närmast föregående tremånadersperiod. Uppräknat till årstakt skulle det motsvara en årlig försäljningstillväxt på 5,3 procent för den svenska detaljhandeln, vilket är betydligt starkare än helårsutvecklingen de senaste åren. Det var sällanköpshandeln som drog upp försäljningsvolymen totalt med en ökning på 1,6 procent på tremånadersbasis, medan dagligvaruhandeln steg med 1 procent.

Stark volymtillväxt i elektronikhandeln drog upp

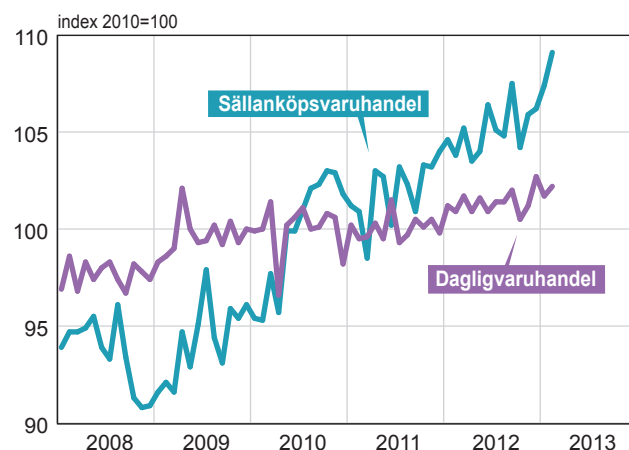
Mätt över tolv månader utvecklades detaljhandeln relativt starkt i februari och försäljningsvolymen var 3,5 procent högre än samma månad året innan, kalenderkorrigerat. Sällanköpshandeln stod för den kraftigaste ökningen med 5,3 procent på årsbasis. Volymtillväxten i februari drogs dock upp av en betydande kalendereffekt och den okorrigerade försäljningsvolymen totalt minskade svagt. Ett

litet orosmoln var att även omsättningen mätt i löpande priser minskade något på årsbasis.

Uppgången var inte lika bred som i januari och försäljningsvolymen backade för närmare hälften av varugrupperna. Det var framförallt kraftfulla ökningarna inom vissa varugrupper som drog upp försäljningsvolymen totalt. Den tungt vägande elektronikhandeln ökade snabbast med en försäljningstillväxt på 19 procent i kalenderkorrigerad volym och jämfört med samma månad året innan. Även möbelhandeln steg kraftigt med en försäljningstillväxt på 9 procent i kalenderkorrigerad volym, medan sport- och fritidshandeln ökade med 7,6 procent. Guldsmidshandeln höll också uppe farten i februari och steg med 14 procent mätt i fasta priser. Mätt i löpande priser var omsättningstillväxten den starkaste bland samtliga varugrupper. Guldsmidshandeln utgör dock en mycket liten andel av detaljhandelsförsäljningen så bidraget till den totala uppgången blir därför litet.

Branschuppdelad försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Den goda utvecklingen för postorder- och internethandeln höll i sig i februari och den kalenderkorrigerade försäljningsvolymen steg med 8,8 procent från samma månad året innan. Övergången till distanshandeln påverkade troligtvis även bok- och pappershandeln och leksakshandeln negativt som både redovisade sjunkande försäljningsvolymerna på 4 respektive 1,2 procent. Kläd- och skohandeln stod för den svagaste utvecklingen med en minskning på 4,9 respektive 6,5 procent i februari, jämfört med motsvarande månad året innan.

God start på detaljhandelsåret

Detaljhandeln har utvecklats relativt väl under årets två första månader. Försäljningsvolymen steg med 2,6 procent jämfört med motsvarande period året innan. En uppgång på 4 procent inom sällanköpshandeln drar upp, medan den mindre volatila dagligvaruhandeln har ökat med 1 procent.

Den snabbaste ökningen står som vanligt elektronikhandeln för med en uppgång på 14,7 procent hittills i år, tätt följt av guldsmidshandeln som har rivstartat året med en uppgång på 13,6 procent. Även möbelhandeln och sport- och fritidshandeln har redovisat relativt kraftig volymtillväxt på 6,9 respektive 4,5 procent, jämfört med

motsvarande period i fjol. Försäljningen har varit svagast inom kläd- och skohandeln med en minskning på 5,6 respektive 4,3 procent så långt i år.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i % jämfört med motsvarande period föregående år

	feb 2013	jan-feb 2013
Dagligvaruhandel	1,4	1,0
därav:		
Detaljhandel, mest livsmedel	1,4	1,0
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	1,4	0,9
Sällanköpsvaruhandel	5,3	4,0
därav:		
Klädhandel	-4,9	-5,6
Skohandel	-6,5	-4,3
Möbelhandel	9,0	6,9
Elektronikhandel	19,0	14,7
Järn- och bygghandel	-0,6	-1,6
Färghandel	2,6	-0,3
Bokhandel	-4,0	-0,9
Guldsmidshandel	14,0	13,6
Sport- o fritidshandel	7,6	4,5
Postorderhandel	8,8	7,9
Totalt detaljhandel	3,5	2,6

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: mars 2013

Källa: Trafikanalys och SCB:s fordonstatistik

Ny nedgång för personbilarna

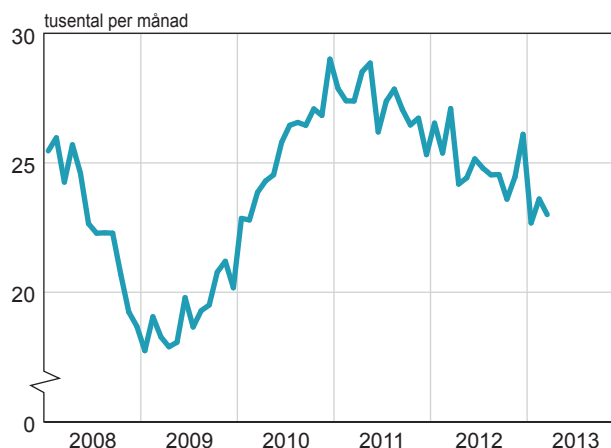
Efter att ha återhämtats en aning i februari kom en ny nedgång för nyregistreringen av personbilar i mars; denna gång med 2,6 procent, säsongrensad och jämfört med februari. Den nya miljöbilsdefinitionen som trädde i kraft 1 januari fick nyregistreringarna att variera kraftigt runt årsskiftet vilket då gjorde förändringarna svåra att tolka. När denna effekt nu börjar klinga av framträder en mörk bild av utvecklingen på personbilsmarknaden. Efter uppgången i slutet av fjolåret har trenden återigen vänt rejält nedåt och under första kvartalet var nyregistreringarna 6,6 procent lägre än föregående kvartal, korrigerat för säsongvariationer. Fjärde kvartalet dras visserligen upp av engångseffekter i november och december vilket gör det problematiskt att använda som jämförelseperiod, men även jämfört med de föregående kvartalen är nivån under första kvartalet 2013 klart lägre.

Den senaste tidens svaga utveckling syns tydligt i utvecklingen över tolv månader som försämrats betydligt. De 24 133 bilar som nyregistrerades i mars var hela 20,7 procent lägre än motsvarande månad i fjol. Det är den svagaste årsutvecklingen sedan våren 2009 vilket dock till viss del kan bero på en kalendereffekt då mars 2013 hade två arbetsdagar färre än mars 2012. Utvecklingen i ett årsperspektiv är hursomhelst riktigt svag vilket understryks av att de 60 756 personbilar som nyregistrerades under

första kvartalet var 16 procent färre än under motsvarande period 2012.

Nyregistrerade personbilar

Säsongrensade månadsdata

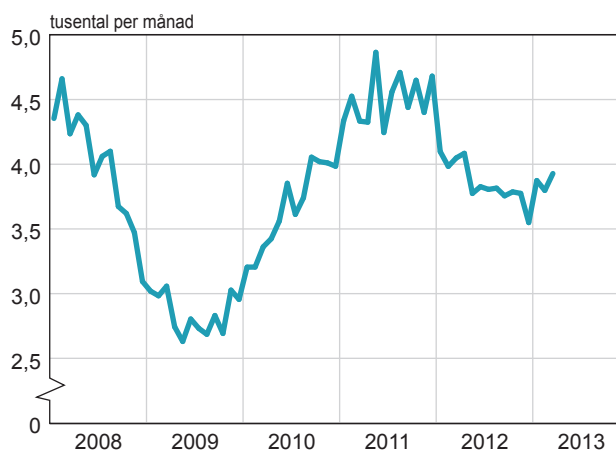

Lastbilsregistreringarna vände upp

På lastbilsmarknaden var utvecklingen i mars betydligt roligare än för personbilarna med en uppgång på 3,4 procent, säsongrensat och jämfört med februari. Efter de mycket kraftiga svängningarna i december och januari har utvecklingen stabiliserats något även om det har fortsatt att gå upp och ned även de senaste två månaderna. I ett lite längre perspektiv ser utvecklingen ganska bra ut, under första kvartalet var nyregistreringarna i säsongrensade tal 4,4 procent fler än föregående kvartal och efter att ha fallit fram till mitten på fjolåret ser försäljningen ut att ha stabiliserats och nu eventuellt vara på väg att återhämtas. Den senaste tidens hyggliga utveckling är dock inte tillräcklig för att återhämta nedgången under första halvåret i fjol - under första kvartalet nyregistrerades 10 294 lastbilar vilket var 8,6 procent färre än under motsvarande period 2012.

Nyregistrerade lastbilar

Säsongrensade månadsdata

Produktionen inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: januari 2013

Källa: SCB:s tjänsteproduktionsindex

Tjänsteproduktionen upp 0,5 procent i januari

Från och med publiceringen avseende januari 2013 har SCB infört en ny säsongrensning- och kalenderkorrigeringsmetod för Tjänsteproduktionsindex. Metodbytet innebär att indexet likt andra undersökningar på SCB följer den praxis för säsongrensning som bygger på Eurostats rekommendationer. Utöver detta har referensåret bytts från 2005 till 2010, vilket innebär att indexnivån nu är lägre än tidigare. Referensårsbytet påverkar dock inte utvecklingstalen då Tjänsteproduktionsindex beräknas med en kedjindexmetod.

Tjänsteproduktionsindex

Produktionen inom tjänstesektorn. Kalenderkorrigerad volymförändring i % jämfört med motsvarande period föregående år

	jan 2013
Motorhandel	0,3
Partihandel	-2,3
Detaljhandel	2,0
Transport och magasinering	2,6
Hotell och restaurang	3,5
Telekommunikation	5,0
Datakonsultverksamhet o.d.	1,4
Företagstjänster	3,4
Kultur, nöje och fritid	8,6
Total tjänstesektor	0,8

I den nya serien förändras delvis bilden av utvecklingen under hösten som nu ger ett något svagare intryck. Utvecklingen i december har reviderats ned och visar istället för den tidigare ökningen nu en minskning på 0,9 procent från november. Januari bjöd dock på en viss återhämtning då tjänsteproduktionen steg med 0,5 procent, säsongrensat och jämfört med föregående månad. Därmed fortsatte utvecklingen från 2012 med upp- och nedgångar om vartannat. Sett över en längre period har variationerna tagit ut varandra och nivån har varit relativt stabil sedan slutet av 2011. Under den senaste tremånadersperioden november-januari steg produktionen med mycket måttliga 0,1 procent, säsongrensat och jämfört med föregående tremånadersperiod.

Fortsatt svag årlig tillväxt

Efter en kraftig tillväxt under 2010 och första halvåret 2011 saktade tjänsteproduktionen in rejält i slutet av 2011. Under 2012 avstannade produktionsökningen nästan helt och tillväxttalen i årstakt försvagades successivt under året. I slutet av 2012 var utvecklingen i årstakt till och med negativ under några månader, men tack vare den goda utvecklingen i januari inleddes 2013 med tillväxt. Tjänsteproduktionen växte i januari med 0,8 procent jämfört med motsvarande månad 2012, korrigerat för kalendereffekter. De branscher

som uppvisade störst uppgångar var kultur, nöje och fritid samt telekommunikation. Hotell- och restaurang och företagstjänster fortsatte också att gå bra och uppvisade hyggliga tillväxttal. Noterbart är att även fjolårets två sorgebarn, motorhandeln och transportbranschen, inledde året med tillväxt.

Det tidigare dragloket datakonsultbranschen fortsatte på det svaga tillväxtspår den växlade in på under hösten och noteras enbart för en mindre uppgång. Ett flertal branscher uppvisade dessutom sjunkande produktion och det som främst höll tillbaka tillväxten var produktionsminskningar i de stora branscherna partihandel och fastighetsverksamhet.

BYGGMARKNAD

Orderstockarna har ökat, men orderläget är fortfarande svagt

Enligt konjunkturbarmetern har orderingången ökat de senaste månaderna, men missnöjet med orderstockens storlek är fortfarande kompakt. Två av tre byggföretag uppger för närvarande att orderstocken är för liten. Såväl byggande som sysselsättning har minskat ytterligare, vilket gäller för både hus- och anläggningsbyggare. Även anbudspriserna har fortsatt att falla och närmare 40 procent av företagen rapporterar om prissänkningar.

Byggföretagen räknar med att orderingången ökar något de närmaste månaderna. Framför allt gäller detta för anläggningsverksamhet. Totalt sett förutser dock byggföretagen ett minskat byggande och ytterligare personalnedsänkningar. Även anbudspriserna väntas fortsätta att falla, men det är färre företag än tidigare som räknar med att sänka priserna.

Byggbkostnader

Senaste uppgift: februari 2013

Källa: SCB:s faktorprisindex för flerbostadshus

Januari-februari 2013 +0,2 %

Faktorprisindex ökade med 0,2 procent mellan januari och februari 2013. Entreprenörens kostnader steg lika mycket. Den främsta anledningen till ökningen var att gruppen Transporter, drivmedel och elkraft steg med 0,7 procent samt att maskin- och byggmaterialkostnaderna gick upp med 0,5 respektive 0,3 procent. Löner var oförändrade, medan de för omkostnader sjönk med 0,2 procent.

Störst prisökning bland byggmaterialkostnaderna i februari hade snickerier som gick upp med 1,1 procent. Övriga byggmaterialgrupper steg med mellan 0,1 och 0,3 procent förutom vita varor, målning, övrigt byggmaterial och armeringsstål som var oförändrade samt golvmaterial som sjönk något.

Byggherrekostnaderna sjönk med 0,1 procent. Främsta orsaken till nedgången var att allmänna kostnader gick ned med 0,8 procent.

Hushållens skulder på en hög nivå

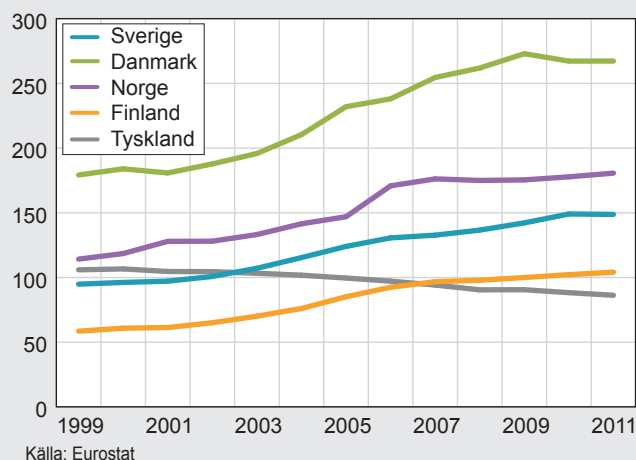
De svenska hushållens skuldsättning har ökat under en lång tid. Skuldökningen gäller framförallt bolåneskulder som drivits på av en frikostig utlåning från banker och bostadsinstitut. På senare år har dock utlåningstillväxten mattats och hushållens skuldkvot har stabiliserats. I en internationell jämförelse hamnar Sverige högt när det gäller hushållens skuldbörda även om ett par länder har högre skuldkvoter. Framförallt Riksbanken fäster stor vikt vid utvecklingen av hushållens skulder och varnar för riskerna som en hög skuldsättning för med sig.

Skuldkvoten, definierad som hushållens låneskulder som andel av den årliga disponibla inkomsten efter skatt, har stigit från runt 100 procent vid slutet av 1990-talet till 165 procent 2012. Skuldkvoten har dock inte ökat de senaste åren utan verkar ha stabiliserats på denna nivå. Det innebär alltså att skulderna nu ökar i stort sett i samma takt som de disponibla inkomsterna. Det ska poängteras att även helt skuldfria hushåll räknas med i statistiken vilket innebär att bland de hushåll som har skulder är skuldsättningen i många fall betydligt högre än snittet.

En jämförelse med övriga europeiska länder visar att de svenska hushållens skuldsättning är hög men att vi inte är "värst i klassen". Högst skuldkvot har vårt södra grannland Danmark där skulderna var närmare 270 procent av den disponibla inkomsten¹ 2011. Även i Norge är skuldkvoten högre än i Sverige liksom i Nederländerna och Irland. Finska hushåll har däremot lägre skulder än de svenska men utvecklingen har ändå varit snarlik den svenska under det senaste decenniet med kraftigt ökade skulder. Det enda land i Europa som går emot strömmen är Tyskland där skuldkvoten minskat, från 107 procent 2000 till 86 procent 2011.

Hushållens skuldkvot

Procent av disponibel inkomst

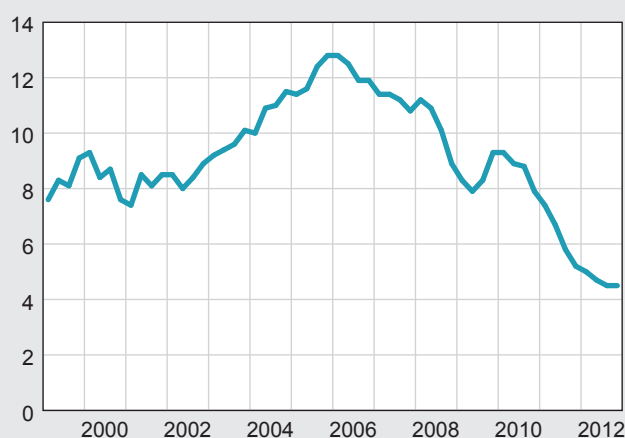

Bankerna har skruvat åt kranarna

Lånefesten som pågått under många år har om inte upphört helt så åtminstone stannat av. Ett osäkrare läge i ekonomin har fått prisökningarna på bostäder att sakta in samtidigt som hårdare regleringar för att begränsa en alltför frikostig utlåning har införts. Detta har medfört att den årliga tillväxttakten för utlåningen till hushåll har mattats från närmare 13 procent under 2005–2006 till en ökningstakt som stabiliserats runt 4–5 procent under 2012 och inledningen av 2013.

Tillväxttakt utlåning till hushåll

Procent

Enligt Svenska Bankföreningen äger drygt 70 procent av de svenska hushållen sin bostad. Av dessa hushåll har 96 procent bostadslån och det är denna kategori som utgör den klart största delen (över 80 procent) av utlåningen till hushåll. Tillväxttakten på bostadslån har sjunkit från drygt 15 procent i början av 2006 till under 5 procent i februari 2013. För utlåning till bostadsrätter låg tillväxttakten på över 20 procent från 2003 till 2008 men i februari 2013 hade den gått ner till 7 procent i årstakt.

Belåningsgraden har minskat

Finansinspektionens senaste studie av den svenska bolånemarknaden visade att hushållens belåningsgrad minskat sedan bolånetaket infördes 2010. Då begränsades möjligheten att låna med bostaden som säkerhet till 85 procent av bostadens värde. Belåningsgraden för nya lån har sjunkit ett par procentenheter sedan dess och ligger nu i snitt på knappt 69 procent av bostadens värde. Samtidigt har Bankföreningen utfärdat rekommendationer på amortering av bostadslån för hushåll med en belåningsgrad över 75 procent. Studien visar att amorteringsviljan för hushåll med en belåningsgrad över 75 procent är god medan den fortsatt är svag för de med en lägre belåningsgrad och omkring hälften av alla nya bostadslån är helt amorteringsfria. Bland de bolån som amorteras är den genomsnittliga återbetalningstiden 140 år – det finns med andra ord ingen plan hos gemene man att betala tillbaka lånen och bli skuldfri.

¹ Eurostat publicerar skuldkvoten definierad som hushållens låneskulder som andel av disponibel inkomst brutto (före skatt).

I FOKUS

Finansinspektionen (FI) har även gjort så kallade stresstester där man beräknat hur känsliga hushållen är för räntehöjningar, prisfall på bostäder samt arbetslöshet. FI bedömer att de svenska bolånetagarna generellt har en god återbetalningsförmåga och har marginal för räntehöjningar och inkomstbortfall. Självklart förekommer motsatsen och det är därför viktigt för hushåll med den högsta belåningen att minska sina skulder. FI bedömer även bankernas risk för kreditförluster på bolån som liten och att detta inte utgör något överhängande hot mot den finansiella stabiliteten.

Lågt bostadsbyggande håller upp priserna

Det var en explosionsartad utveckling av bostadspriserna under slutet av 1990- och början av 2000-talet. Den snabba uppgången har avstannat sedan dess, åtminstone vad gäller villapriserna. Priserna på bostadsrätter stiger dock fortsatt och de senaste fyra åren har prisökningstakten åter accelererat. Det finns heller inga synliga tecken på att bostäder och fastigheter skulle börja falla kraftigt i värde, såsom skett i exempelvis Spanien och även i viss mån i Danmark.

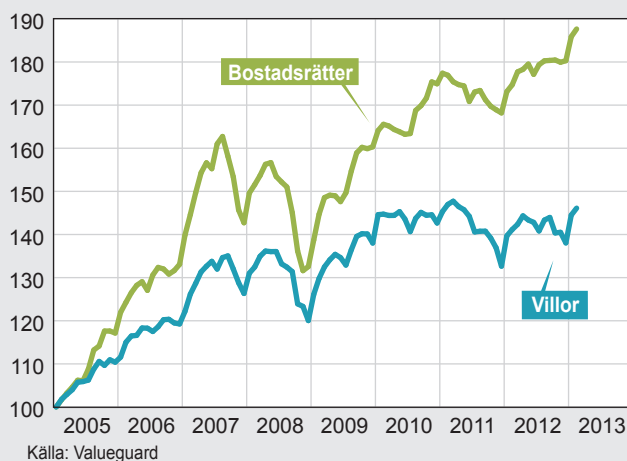
Inflyttningen till storstadsregionerna är stor samtidigt som bostadsbyggandet är fortsatt lågt och inte heller ser ut att ta fart under den närmaste framtiden.

Preliminära siffror visar att nybyggnationen av bostadslägenheter 2012 minskade med 23 procent jämfört med 2011. Även bygglovsstatistiken visar på en minskning. Antal beviljade bygglov gick 2012 ner med 12 procent jämfört med 2011.

Dessa faktorer bidrar till att hålla upp bostadspriserna. Det låga ränteläget har dessutom gjort det fortsatt fördelaktigt för hushållen att låna pengar. Enligt en studie av Boverket är dock den främsta anledningen till prisökningarna på villor stigande inkomster hos hushållen som höjer efterfrågan.

Bostadspriser

Index januari 2005=100

Sjunkande räntor för hushållen

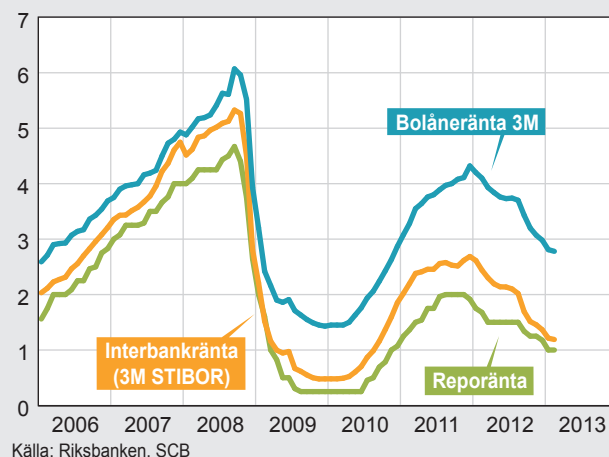
Ränteläget har förbättrats under det senaste året, sett ur ett kundperspektiv. Utlåningsräntorna till hushåll har sjunkit, såväl för korta som långa bindningstider. Andelen som väljer rörliga räntor har minskat något men ligger ändå någorlunda stabilt på ungefär 50 procent. När räntorna rasade som mest 2009 så tecknades ungefär 90 procent av lånebeloppen med rörlig ränta.

De korta bolåneräntorna påverkas i stor utsträckning av hur reporäntan förändras. Riksbanken sänkte reporäntan ett par gånger under 2012 och den senaste sänkningen i december innebar att styrräntan hamnade på 1,00 procent. Bolåneräntorna har följt med nedåt även om det nu är ett större gap gentemot reporäntan än det varit historiskt. Till viss del förklaras det av att finansieringskostnaderna för bankerna stigit efter finanskrisen. Gapet mellan reporäntan och interbankräntorna har däremot minskat under de senaste månaderna. Det kan ses som ett tecken på att turbulensen på den finansiella marknaden har minskat då bankerna kräver mindre riskpåslag än tidigare för att låna ut pengar till varandra. Även räntorna på säkerställda obligationer, som utgör den största delen av bankernas finansiering av bolån, har sjunkit i ungefär samma takt som interbankräntorna. Utlåningsräntorna bestäms dock inte bara av bankernas upplåningskostnader utan det är tydligt att marginalerna på bolån har ökat under senare år. Enligt en färsk studie av Finansinspektionen har marginalerna mellan finansieringskostnaderna och utlåningsräntan ökat successivt sedan början av 2009.

Vid Riksbankens direktionmöten de senaste åren har hushållens höga skuldsättning fått stor betydelse för räntebesluten. Det är sannolikt så att ränteläget hade varit ännu lägre om inte en majoritet i direktionen fäst stor vikt vid detta mått och de konsekvenser som lägre räntor skulle få på hushållsutlåningen.

Ränteutveckling

Procent

Faktorprisindex för flerbostadshus

Förändring i procent

	feb 13/jan 13	feb 13/feb 12
Entreprenadkostnader	0,2	2,0
Byggmaterial	0,3	2,1
Löner	0,0	2,4
Maskiner	0,4	1,0
Transporter, drivmedel, elkraft	0,7	-1,3
Omkostnader	-0,2	2,9
Byggherrekostnader	-0,1	-0,2
Total byggekostnad	0,2	1,8

Februari 2012–februari 2013 +1,8 %

Faktorprisindex steg med 1,8 procent mellan februari 2012 och februari 2013. Entreprenörens kostnader gick upp med 2,0 procent, vilket påverkade totalindex uppåt med 1,8 procentenheter. Byggmaterial har haft den största påverkan på entreprenörens kostnader. Priset på Byggmaterial ökade med 2,1 procent. Omkostnader och Löner steg med 2,9 respektive 2,4 procent. Kostnaderna för Transporter, drivmedel och elkraft sjönk med 1,3 procent. Inom den gruppen var det elkraft som sjönk med 6,5 procent. Maskiner steg med 1,0 procent, och även lastbilstransporter och dieselolja ökade något. Byggherrekostnader gick ned med 0,2 procent. Den främsta anledningen till sänkningen är att räntekostnader sjönk med 13,1 procent på årsbasis.

PRISER**Konsumentpriser**

Senaste uppgift: februari 2013

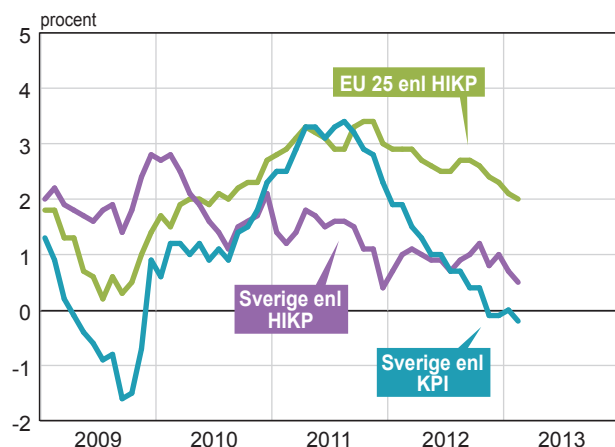
Källa: SCB:s konsumentprisindex

Inflationstakt -0,2 procent

Inflationstakten var -0,2 procent i februari, vilket är en nedgång sedan januari då den var 0,0 procent. Från januari 2013 till februari 2013 steg KPI med i genomsnitt 0,4 procent. Under motsvarande period förra året steg KPI med 0,7 procent. Inflationstakten enligt KPI med fast ränta (KPIF) var 0,9 procent i februari.

Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Senaste månaden: priserna upp 0,4 procent

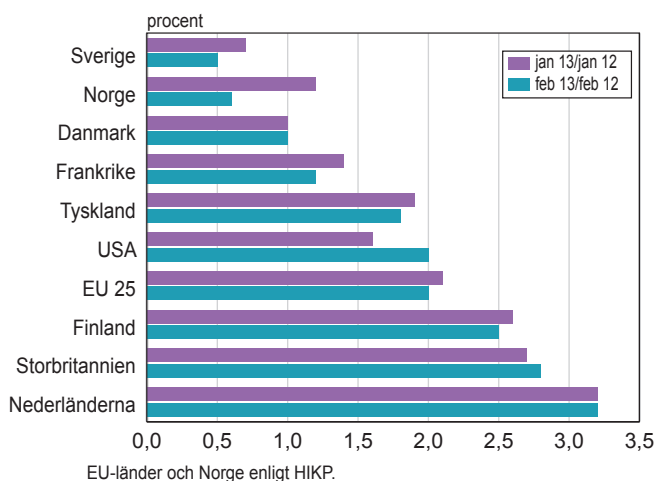
KPI steg med i genomsnitt 0,4 procent från januari 2013 till februari 2013.

Till den totala uppgången den senaste månaden bidrog prishöjningar på kläder (5,0 procent) med 0,2 procentenheter. Prishöjningar på livsmedel och alkoholfria drycker (0,4 procent), drivmedel (1,8 procent), transporttjänster (1,8 procent) och paketresor (6,1 procent) bidrog uppåt med ytterligare 0,1 procentenhet vardera.

Uppgången motverkades av lägre räntekostnader för egna hem (-1,3 procent) som bidrog nedåt med 0,1 procentenhet.

Inflationstakten i olika länder

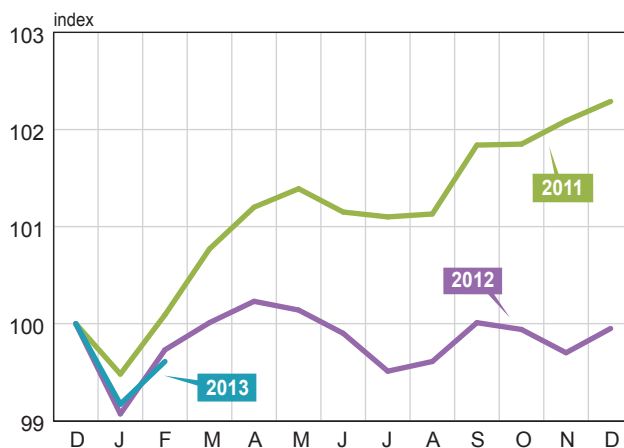
Säsongrensade månadsdata

Senaste tolv månaderna: priserna ner 0,2 procent

Inflationstakten, det vill säga förändringen i KPI under de senaste tolv månaderna, var -0,2 procent i februari, vilket är en nedgång sedan januari då den var 0,0 procent.

Konsumentprisernas utveckling

December föregående år = 100

Till den totala nedgången sedan februari 2012 bidrog minskade räntekostnader (-12,4 procent) med 0,7 procentenheter. Lägre priser på el (-5,8 procent) bidrog nedåt med 0,3 procentenheter.

Sänkta priser på hemelektronik (-11,4 procent) bidrog nedåt med 0,2 procentenheter. Lägre priser på möbler (-3,1 procent) och hushållstextilier (-13,2 procent) bidrog

tillsammans nedåt med 0,2 procentenheter.

Samtidigt bidrog höjda priser på livsmedel (2,2 procent) uppåt med 0,3 procentenheter. Höjda hyror (2,4 procent) och prishöjningar på kläder och skor (2,9 procent) bidrog uppåt med 0,2 procentenheter vardera.

KPI för februari 2013 var 313,39 (1980=100).

Konsumentprisernas förändring

Februari 2013	Förändring från		Bidrag till förändring sedan feb 2012 ¹⁾
	Föregående månad	feb 2012	
Livsmedel och alkoholfria drycker	0,4	1,9	0,2
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,2	1,8	0,1
Kläder och skor	3,2	2,9	0,2
Boende	-0,3	-1,9	-0,6
Inventarier och hushållsvaror	-0,1	-3,4	-0,2
Hälsa- och sjukvård	0,1	1,7	0,1
Transport	1,1	0,3	0,1
Post och telekommunikationer	0,2	-3,5	-0,1
Rekreation och kultur	0,9	-0,7	-0,1
Utbildning	0,3	2,7	0,0
Restauranger och logi	0,2	1,9	0,1
Div varor och tjänster	0,1	1,3	0,1
KPI totalt	0,4	-0,2	-0,2

1) Procentenheter

De svenska inflationsmått

Februari	Förändring i procent sedan	
	jan 2013	feb 2012
KPI	0,4	-0,2
NPI	0,4	-0,5
HIKP	0,5	0,9
KPIX	0,6	0,5
KPIF	0,5	0,5

NPI (Nettoprisindex) är KPI exkl. nettot av indirekta skatter och subventioner. HIKP (Harmoniserat konsumentprisindex) är ett internationellt inflationsmått. I KPIX exkluderas räntekostnader för egna hem samt effekten av ändrade indirekta skatter och subventioner från KPI.

I KPIF (KPI med fast ränta) beräknas egnahemsägarnas räntekostnader vid en konstant räntesats.

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: februari 2013

Källa: SCB:s producentprisindex

Producentpriserna sjönk i februari

Producentpriserna totalt sjönk med 0,4 procent från januari till februari. Under samma period sjönk priserna med 0,7 procent på exportmarknaden, med 0,3 procent importmarknaden och med 0,1 procent på hemmamarknaden.

Lägre priser på el samt metallvaror, utom maskiner och apparater bidrog till nedgången på hemmamarknaden. På importmarknaden bidrog bland annat datorer, elektronikvaror och optik till nedgången. Nedgången på importmarknaden motverkades något av högre priser på råolja. På exportmarknaden bidrog bland annat övriga maskiner till nedgången.

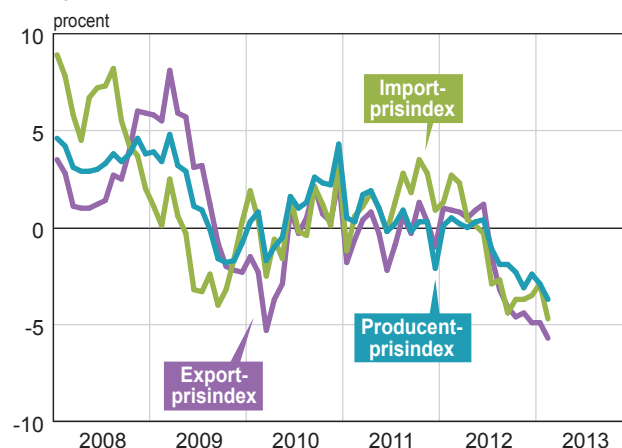
Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga producent-

priserna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, sjönk med 0,2 procent från januari till februari.

Jämfört med februari förra året har producentpriserna totalt sjunkit med 3,7 procent. Under samma period har priserna sjunkit med 5,7 procent på exportmarknaden, 4,7 procent på importmarknaden och 1,6 procent på hemmamarknaden. Priserna för inhemsk tillgång har gått ned med 3,2 procent.

Exportprisindex, importprisindex och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: februari 2013

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Jacob Hansson

Förändringarna på arbetsmarknaden var små i februari 2013

Antalet sysselsatta i åldern 15–74 år var 4 597 000 vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 64,4 procent. Antalet arbetslösa uppgick till 427 000, vilket motsvarar en arbetslöshet på 8,5 procent. Antalet arbetade timmar var i genomsnitt 151,6 miljoner per vecka. Jämfört med februari 2012 innebär det inga statistiskt säkerställda förändringar. Trendskattningen visar på en svag ökning av antalet sysselsatta och att ökningen av antalet arbetslösa stannat av.

Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsstatistik visar att antalet varsel minskade i februari 2013 jämfört med samma period föregående år. Den visar å andra sidan att antalet inskrivna arbetslösa ökade samt att antalet nya lediga platser var färre jämfört med februari 2012.

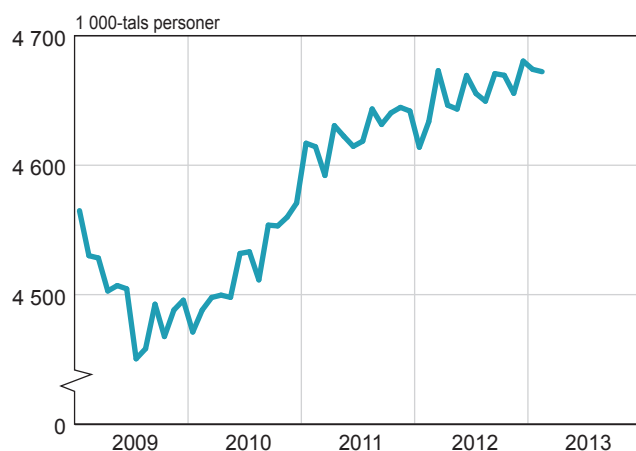
Ingen ökning av antalet sysselsatta

Antalet sysselsatta personer i åldern 15–74 år var 4 597 000 i februari 2013. Jämfört med samma period föregående år är det ingen statistiskt säkerställd förändring. Sysselsättnings-

graden var 64,4 procent för befolkningen i åldern 15–74 år. För männen var sysselsättningsgraden 67,0 procent och för kvinnorna 61,7 procent.

Antal sysselsatta

Ålder 15–74 år. Säsongrensade månadsvärden

Säsongrensat uppgick antalet sysselsatta i åldern 15–74 år till 4 672 000 vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 65,4 procent. Av männen var 68,1 procent sysselsatta och av kvinnorna 62,7 procent. Säsongrensade och trendjusterade data visar på en svagt positiv trend för antalet sysselsatta.

Det outnyttjade arbetskraftsutbudet ökade

Arbetslösa, undersysselsatta och latent arbetssökande utgör tillsammans det outnyttjade arbetskraftsutbudet. I februari 2013 uppgick det outnyttjade arbetskraftsutbudet till i genomsnitt 21,9 miljoner timmar per vecka, vilket är en ökning med 8 procent jämfört med februari 2012. Det outnyttjade arbetskraftsutbudet motsvarar 548 000 heltidsarbeten med 40 timmars arbetsvecka.

Arbetsmarknad

	Antal sysselsatta, 1 000-tal		Antal arbetade timmar, 10 000-tal		Ant. arbetslösa 1 000-tal	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
jan	4 519	4 578	14 070	13 210	414	421
feb	4 559	4 597	15 160	15 160	407	427
mar	4 621		15 350		400	
apr	4 603		14 190		401	
maj	4 616		14 380		431	
jun	4 788		14 690		477	
jul	4 839		9 270		387	
aug	4 718		12 450		381	
sep	4 666		15 870		382	
okt	4 656		15 870		376	
nov	4 630		15 620		392	
dec	4 647		13 550		381	

Uppgifterna baserar sig på den nya åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

Både antalet undersysselsatta och antalet latent arbetssökande ökade jämfört med februari 2012. Antalet undersysselsatta ökade med 44 000 till 353 000. De latent arbetssökande, det vill säga personer som velat och kunnat ta arbete men inte sökt något, var 156 000 vilket är en ökning med 34 000 personer.

Antalet arbetade timmar var 151,6 miljoner

Det totala antalet arbetade timmar uppgick i februari 2013 till i genomsnitt 151,6 miljoner per vecka. Det är ingen säkerställd skillnad jämfört med februari 2012.

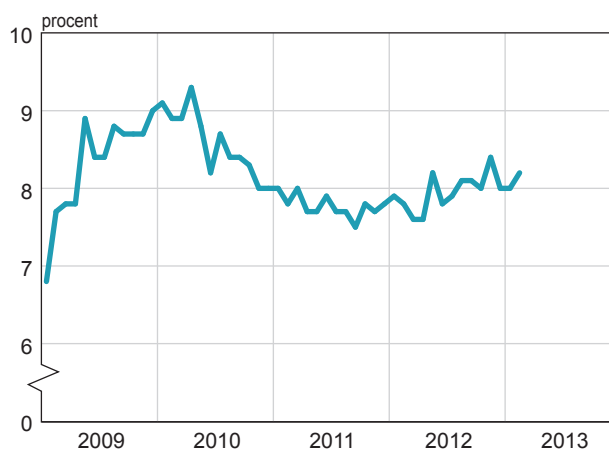
Arbetslösheten var 8,5 procent

I februari 2013 var 427 000 personer i åldern 15–74 år arbetslösa, varav 234 000 män och 193 000 kvinnor. Arbetslösheten uppgick till 8,5 procent av arbetskraften. Jämfört med samma period föregående år är det ingen statistiskt säkerställd skillnad i varken antal eller andel. Bland män var arbetslösheten 8,8 procent och bland kvinnor 8,1 procent.

Bland ungdomar i åldern 15–24 år var 157 000 arbetslösa, vilket motsvarar en arbetslöshet på 26,4 procent för denna grupp. Av de arbetslösa i åldern 15–24 var 82 000 heltidsstuderande.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete. Säsongrensade månadsvärden

Säsongrensat uppgick antalet arbetslösa personer till 415 000 vilket motsvarar en arbetslöshet på 8,2 procent. Arbetslösheten för männen var 8,5 procent och för kvinnorna 7,8 procent. Under de senaste månaderna har trenden för både antalet och andelen arbetslösa planat ut.

Antal varsel minskade

Arbetsförmedlingens statistik visar att antalet registrerade arbetslösa och antalet personer i program med aktivitetsstöd i februari uppgick till 420 000. Jämfört med samma månad 2012 är det en ökning med 4 procent. Antalet lediga platser som anmäldes till landets arbetsförmedlingar uppgick till 69 000, vilket är 6 000 färre än föregående år. Största minskningen skedde inom industrin och byggverksamheten. Antal varsel var 3 900, vilket är 1 000 färre jämfört med februari 2012.

Arbetskraftskostnader och löner

Senaste uppgift: december 2012

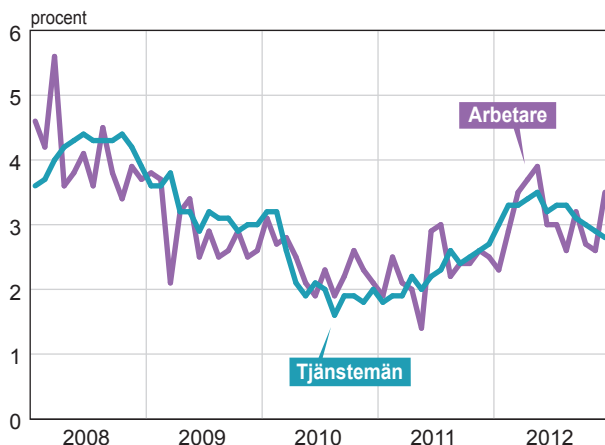
Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var

under december 2012 152,20 kronor exklusive övertidstillägg och 154,20 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning med 3,5 procent respektive 3,6 procent jämfört med december 2011. Under december 2012 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 34 720 kronor exklusive rörliga tillägg och 35 450 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning med 2,9 respektive 2,8 procent jämfört med december 2011.

Löneutveckling inom den privata sektorn

Procentuell förändring från motsvarande månad föregående år

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för december 2012 beräknats till 268,72 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 113,7 en förändring med 4,1 procent jämfört med december 2011. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för december 2012 beräknats till 249,18 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 53 031 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 111,7 en ökning med 3,2 procent jämfört med december 2011. Motsvarande index för tjänstemän blir 112,0 en ökning med 3,3 procent jämfört med december 2011.

FINANSMARKNAD

Nu har det blivit Cyprens tur att känna av eurokrisens hårda vindar. Landet höll bankerna stängda i två veckor av oro att folk skulle ta ut sina pengar och därigenom skapa finansiellt kaos. Detta efter att övriga EMU-länder i det internationella stödpaketet krävt att regeringen på Cypern skulle införa skatt på insättningar. Det gick dock rätt lugnt till när bankerna öppnade igen den 28 mars, mycket tack vare restriktioner av transaktioner.

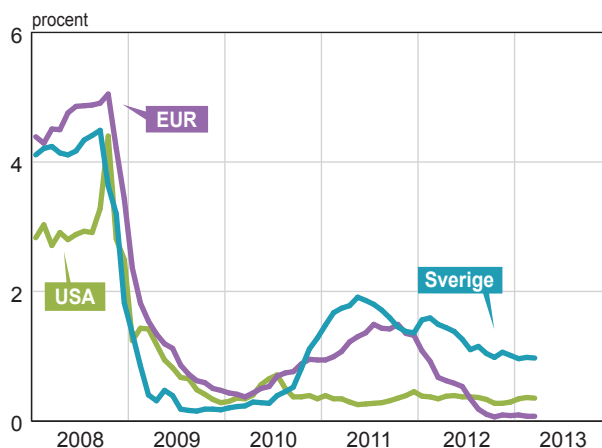
Ett exportberoende Sverige har också fått känna av krisen. Små och medelstora företag visar tecken på att det är svårare att få tillgång till kapital, delvis som en följd av ökade regleringar som Basel III som gör det dyrare för företag att ta lån. Tillväxttakten för MFI:s utlåning till icke-finansiella företag var i februari oförändrad på 1,4 procent enligt statistik från SCB. Detta kan bero på flera saker men tillväxttaken har varit nedåtgående under en längre tid och

sjönk under hela förra året, med undantag för april månad.

I början av månaden kom Finansinspektionens bolåneundersökning ut, vilken visade att trenden med hushållens ökande belåningsgrad är bruten. Enbart en av tio hushåll belånar sig mer än 85 procent, och enligt SCB:s finansmarknadsstatistik hade hushållens lån från MFI en årlig tillväxttakt på 4,6 procent i februari. Tillväxttakten har legat ganska stilla sedan början på sommaren förra året trots två räntesänkningar under hösten. Samtidigt som räntan är fortsatt låg visar FI:s kvartalsrapport om bankernas räntor och utlåning att marginalerna på bostadslån ökar.

Korta räntor

3 mån statsskuldväxlar (motsv)

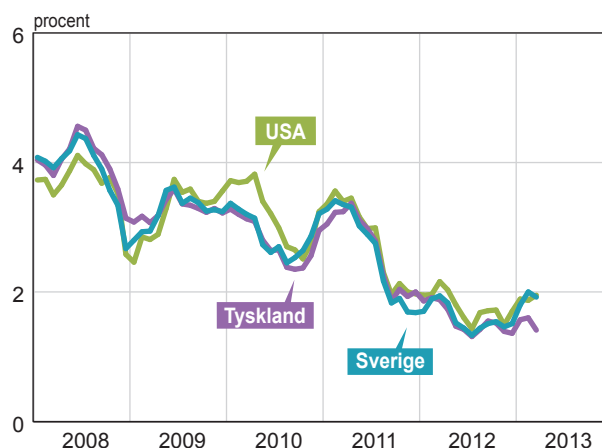
Källa: Riksbanken

Ökad spread men sjunkande långa räntor

Marknaden har anpassat sig till den nuvarande reporäntan på 1,0 procent, varför spreaden mellan STIBOR 3 månader och reporäntan har stigit något. Sedan räntebeskedet den 20 februari så har spreaden stigit med 5 punkter och interbankräntan med 3 månaders löptid handlades vid utgången av mars till 1,24 procent.

Långa räntor

10-åriga statsobligationer

Källa: Riksbanken

De långa räntorna pressades återigen upp i början av månaden från 1,89 procent till 2,01 men har sedan börjat sjunka igen. En tioårig statsobligation handlades i slutet av mars till 1,81 procent. Även statsfixräntan på obligationer

med fem års löptid steg i början av månaden men har under månadens sista dagar handlats ned till 1,16 procent, ned 16 punkter från utgången av februari då räntan låg på 1,32 procent.

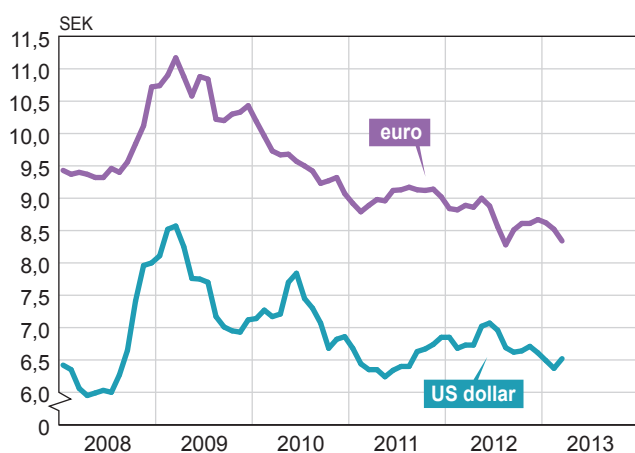
Billigare euro men dyrare dollar

Kronan steg kraftigt i början av månaden för att sedan sjunka tillbaka något igen. Det är framförallt mot euron som kronan står fortsatt stark, och handlades till 8,34 kronor i slutet av månaden, ned 12 öre jämfört med utgången av februari. Samtidigt har både dollarn och pundet rört sig en hel del både upp och ned men handlades vid utgången av mars något högre än vid utgången av februari. Dollarn kostade 6,52 kronor och pundet 9,88 kronor i slutet på mars, 8 respektive 11 öre dyrare.

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro.

Månadsgenomsnitt

Valutakursindex för kronan

Månadsgenomsnitt

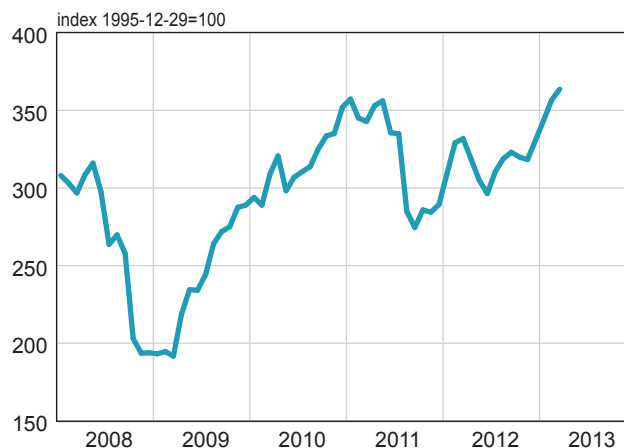
Börsuppgången börjar mattas av

De flesta börser har stigit under det första kvartalet och Stockholmsbörsen var i slutet av mars upp med 9,2 procent sedan årsskiftet. Under månaden började Stockholmsbörsen med att stiga för att sedan sjunka igen och låg i slutet av mars på samma nivå som vid utgången av februari. Andra ledande europabörser steg måttligt under mars, London-

börsen FTSE steg med 0,4 procent och Frankfurtbörsen DAX med 0,7 procent. FTSE i London steg med 8,3 procent under första kvartalet, medan DAX i Frankfurt steg med 2,4 procent. De amerikanska börserna har stigit desto mer, över 3 procent under mars och över 10 procent under första kvartalet. Dow Jones gick bäst och steg med 12,7 procent första kvartalet, samtidigt som S&P 500 under mars sista handelsdag nådde den högsta stängningskursen någonsin.

Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex

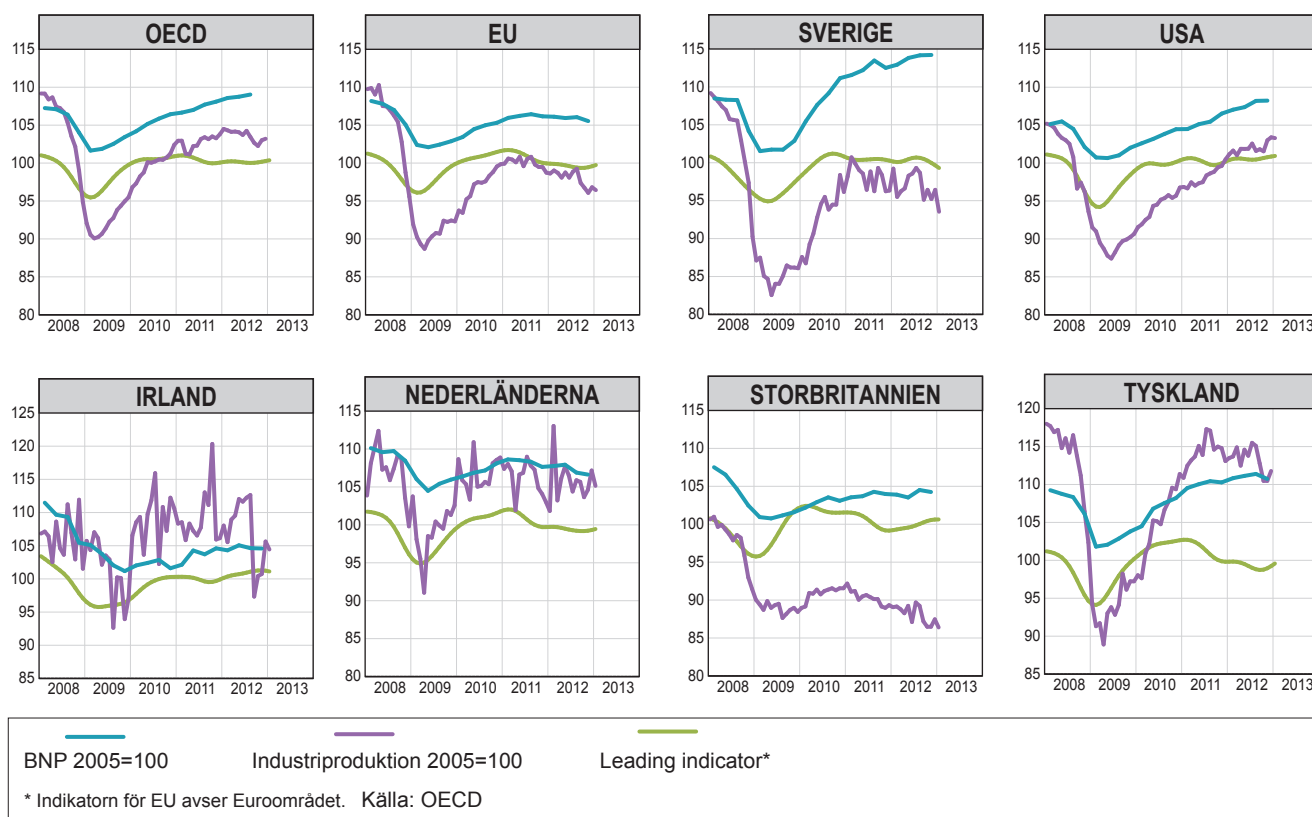
Pernilla Lindblad, Finansmarknadsstatistik

Ekonomisk statistik –april

	Datum	Avser period
Inregistrering av fordon	02	mar
Tjänsteproduktionsindex	05	feb
Industrins leveranser och order	10	feb
Industriproduktionsindex	10	feb
Konsumentprisindex	11	mar
Småhusbarometern	11	mar
Arbetskraftsundersökningen	23	mar
Producentprisindex	25	mar
Export, import och handelsnetto	26	mar
Arbetskostnadsindex, privat sektor	29	feb
Detaljhandelns försäljning	29	mar

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

Den amerikanska ekonomin fortsatte att utvecklas relativt väl under 2012. Från tredje till fjärde kvartalet var BNP oförändrat, men på årsbasis var BNP-tillväxten 1,6 procent. I EU är det ekonomiska klimatet sämre och efter en svag uppgång från andra till tredje kvartalet minskade BNP fjärde kvartalet med 0,5 procent, säsongrensat. Den ledande indikatorn steg dock under januari och befinner sig för närvarande på den högsta nivån sedan maj 2012, men fortfarande under den långsiktiga trenden.

Efter en stark återhämtning de senaste åren har BNP-tillväxten i Tyskland försvagats och från tredje till fjärde kvartalet minskade BNP 0,6 procent. I årstakt ökade dock BNP med 0,4 procent. Tillväxten i den tyska industriproduktionen har också stannat av något och säsongrensade uppgifter visar att produktionen i december var 1,5 procent lägre än vid inledningen av året.

Storbritannien drabbades relativt hårt av finanskrisen med negativ tillväxt under 2008 och 2009. Efter en återhämtning 2010 har utvecklingen varit relativt svag och uppgången tredje kvartalet 2012 var det första kvartalet med positiv tillväxt på ett år. Från tredje till fjärde kvartalet minskade åter BNP med 0,3 procent, säsongrensat. Även industriproduktionen har utvecklats svagt de senaste åren och uppgifter visar att produktionen i januari var 3,0 procent lägre än samma månad föregående år.

Innan krisen blomstrade ekonomin på Irland, men efter en period med stark tillväxt var Irland bland de länder som drabbades hårdast av den ekonomiska krisen. Återhämtningen var tuff och genom betydande nedskärningar inom bland annat den offentliga sektorn har Irland kämpat för att åter få snurr på tillväxten. Den ekonomiska återhämtningen har däremot varit trög och nolltillväxten i säsongrensat BNP från tredje till fjärde kvartalet indikerar att Irland fortfarande har problem med att starta tillväxtmotorn.

Precis som övriga länder i Europa har Nederländerna påverkats av den svaga ekonomiska utvecklingen. Korrigerat för säsongvariationer minskade BNP med 0,2 procent från tredje till fjärde kvartalet. Det var andra kvartalet i följd där BNP minskade, vilket innebär att Nederländerna för närvarande är i recession. Den ledande indikatorn fortsatte dock att stiga och januarinoteringen var den högsta sedan maj föregående år. Indikatorn ligger trots det fortfarande under den långsiktiga trenden.

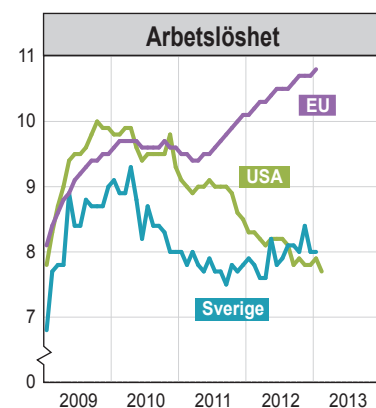
För Sveriges del har den ekonomiska utvecklingen avstannat och från tredje till fjärde kvartalet redovisades nolltillväxt. Mätt i årstakt ökade BNP med 1,5 procent. Den ledande indikatorn fortsatte att minska i januari och ligger för närvarande under den långsiktiga trenden, vilket indikerar en svag ekonomisk utveckling framöver.

INTERNATIONELL UTBLICK

Arbetslöshet

Arbetslösheten i Europa uppgick i januari till 10,8 procent. Det är dock stora variationer mellan länderna där högst andel arbetslösa finns i Spanien. I januari var 26,2 procent av arbetskraften utan arbete, vilket innebar att närmare fem miljoner människor saknade sysselsättning. Arbetslösheten var i januari 2,6 procentenheter högre än motsvarande månad föregående år, vilket var en betydligt kraftigare ökning än EU-genomsnittet på 0,7 procentenheter. Arbetslösheten är på uppgång även i Italien och i januari växte arbetslösheten med 0,4 procentenheter från föregående månad, och uppgick till 11,7 procent.

I Storbritannien pekar siffrorna åt rätt håll och sett på ett års sikt minskade arbetslösheten i januari med 0,6 procentenheter till 7,7 procent. Det är den lägsta noteringen sedan december 2008, men fortfarande klart högre än de nivåer som uppvisades innan finanskrisen. I januari låg arbetslösheten i Tyskland på 5,3 procent, vilket är den lägsta siffran på över 20 år. Jämfört med januari föregående år minskade arbetslösheten 0,3 procentenheter.

Vissa positiva signaler har de senaste månaderna kommit från den amerikanska arbetsmarknaden. I februari var arbetslösheten 7,7 procent, vilket var en nedgång med 0,6 procentenheter från motsvarande månad året innan.

Arbetslöshet

	Avser månad	Procent av arbetskraften	Förändr. från föregående månad, %	Förändr. från motsv mån föreg år, %
EU	jan	10,8	0,1	0,7
Danmark	jan	7,4	0,0	0,0
Finland	jan	7,9	0,2	0,3
Italien	jan	11,7	0,4	2,1
Spanien	jan	26,2	0,1	2,6
Storbritannien	nov	7,7	-0,1	-0,6
Sverige	jan	8,0	0,0	0,1
Tyskland	jan	5,3	0,0	-0,3
Norge	dec	3,5	0,0	0,2
USA	feb	7,7	-0,2	-0,6
Japan	jan	4,2	-0,1	-0,3
OECD	jan	8,1	0,1	0,2

Källa: OECD

EU-barometern

I mars uppvisade EU-kommissionens konjunkturbarometer en nedgång och satte stopp för den återhämtning som startade i november förra året. För EU-området gick konfidensindikatorn ner med 0,6 enheter till 91,4 vilket berodde på ett försämrat stämningssläge inom de flesta sektorer med undantag för tjänste- och byggsektorn. Bland de största medlemsländerna noterades Italien och Polen för kraftigast uppgångar medan stämningssläget försämrades i Frankrike, Tyskland och Spanien. Sveriges indikator steg med 1,1 enheter från månaden innan till 99,8. Tjänsteinikatorn steg med 1,1 enheter och byggsektorn med 0,3 enheter. Konsumentförtroendet fortsatte att ligga kvar på samma nivå som föregående månad medan stämningssläget försämrades inom industrin och detaljhandeln.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	-0,9	-0,5	-0,3	0,0	-0,6	0,0	-0,5	-0,1
Förändr. 4 kv.	%	-1,0	-1,4	0,3	1,5	0,4	1,6	-0,6	0,8
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	4,3	-3,6	-1,2	-3,0	1,2	-0,1	-0,4	0,2
Förändr. 12 mån.	%	1,9	-3,7	-3,0	-5,7	-1,2	2,1	-2,2	-0,6
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	1,0	0,6	-0,5	0,6	0,8	0,8	0,4	0,1
Förändr. 12 mån.	%	1,0	2,5	2,7	0,5	1,8	2,0	2,0	1,7
Arbetslöshet ⁵⁾	%	7,4	7,9	7,7	8,0	5,3	7,7	10,8	8,1
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,0	0,2	-0,1	0,0	0,0	-0,2	0,1	0,1
Förändr. 12 mån.	procentenheter	0,0	0,3	-0,6	0,1	-0,3	-0,6	0,7	0,2
Kort ränta ⁶⁾	%	0,00	0,22	0,49	0,98	0,22	0,22	0,22	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,00	0,02	0,00	0,02	0,02	-0,01	0,02	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,75	-0,82	-0,61	-0,61	-0,82	-0,08	-0,82	..
Lång ränta ⁷⁾	%	1,73	1,81	2,29	2,00	1,54	1,98	2,86	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,12	0,07	0,10	0,20	0,03	0,07	0,47	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,11	-0,53	0,08	0,11	-0,31	0,01	-0,89	..

1) EU27 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) Fjärde kvartalet 3) Tyskland och OECD december, övriga januari 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna. OECD och Storbritannien januari, övriga februari 5) USA februari, Storbritannien november, övriga januari 6) Februari 7) Februari

Källa: OECD och Eurostat

INTERNATIONELL UTBLICK

Norge står stadigt när omvärlden gungar

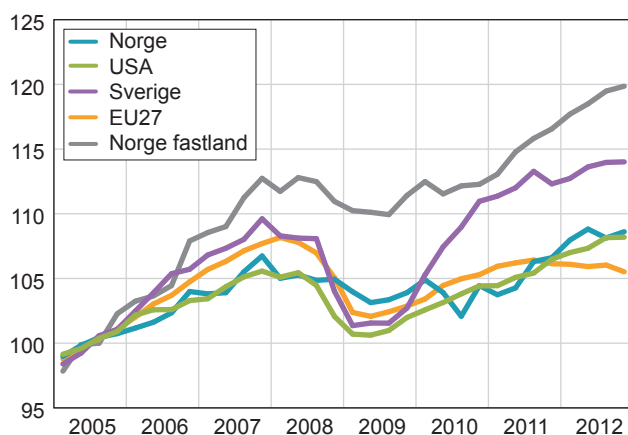
Den energitunga norska ekonomin har trotsat oron i världsekonomin de senaste åren. Medan flera europeiska länder brottas med svag tillväxt och strukturella problem med hög arbetslöshet, har den ekonomiska utvecklingen i Norge pekat stadigt uppåt.

När man pratar om den ekonomiska utvecklingen i Norge är det dock viktigt att särskilja mellan BNP och det så kallade fastlands-BNP, där olje- och gasproduktionen på norska sockeln samt internationell sjöfart dras ifrån BNP. Dessa sektorer utgjorde tillsammans en knapp fjärdedel av Norges BNP under 2012, mätt i löpande priser. Fastlands-BNP avser att spegla produktionen på det norska fastlandet, och är vanligtvis måttet som används i konjunkturbedömningar, bland annat eftersom förändringar i oljeproduktionen i relativt liten grad påverkar strukturella förändringar i ekonomin som till exempel efterfrågan på arbetskraft. Det är också ett mer användbart mått vid internationella jämförelser. Fastlands-BNP är dock inte rensat för effekter från oljeindustrin, där det norska fastlandet bland annat gynnas av omfattande investeringar, produktion och arbetstillfällen kopplade till oljeindustrin.

Ser man till volymutvecklingen de senaste åren har BNP på Norges fastland ökat betydligt snabbare än BNP för hela ekonomin. Att den norska ekonomin ökar snabbare exklusive oljeproduktionen kan tyckas märkligt, men förklaras av att oljeproduktionen sett till antalet producerade fat minskar. En lägre produktionsvolym drar ned utvecklingen mätt i fasta priser, även om intäkterna från oljan på en marknad med högt oljepris är betydande, mätt i löpande priser.

Bruttonationalprodukten

Volymindex 2005=100. Säsongsrensade uppgifter

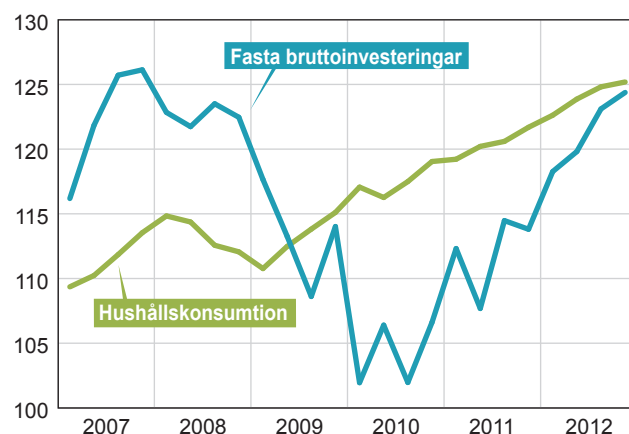
Sett ur ett internationellt perspektiv har den norska ekonomin utvecklats mycket starkt de senaste åren. Nedgången under finanskrisen var lindrig och begränsades till fyra kvartal, för att sedan återgå till en tillväxt i nästan samma takt som innan krisen. Norge har redovisat BNP-tillväxt de senaste tio kvartalen, säsongsrensade och jämfört

med föregående kvartal. Såväl EU-länderna som USA drabbades mycket hårdare av krisen och vägen tillbaka har varit långdragen trots massiva stimulanser. Framförallt för EU-länderna där BNP har minskat fyra av de senaste fem kvartalen. Skillnaderna är också betydande jämfört med utvecklingen i Sverige, där nedgången under finanskrisen var betydligt djupare för att sedan återhämtas mycket kraftigt. Turbulensen i världsekonomin under 2012 har dock påverkat Sverige i större utsträckning och tillväxten dämpades under året.

En liten och öppen ekonomi påverkas dock av förändringar i omvärlden och i takt med en lägre efterfrågan från utlandet har tillväxten dämpats även i Norge. Fjärde kvartalet 2012 ökade BNP på det norska fastlandet med 0,3 procent, säsongsrensade och jämfört med föregående kvartal, vilket var lägre än den långsiktiga trendtillväxten. På lite längre sikt syns dock få orosmoln och många bedömare tror att tillväxten kommer öka framöver.

Hushållskonsumtion och fasta bruttoinvesteringar

Säsongsrensade värden. Index 2005=100

För närvarande drivs den norska ekonomin framförallt av en stark utveckling av den inhemska efterfrågan. De fasta bruttoinvesteringarna har återhämtats starkt efter en nedgång under 2009 och 2010, där bland annat bostadsinvesteringarna bidrar till uppgången. Även hushållskonsumtionen har utvecklats starkt trots en avmattning fjärde kvartalet. Bakom ökningen ligger goda förutsättningar för hushållen där en genomsnittlig reallöneökning på knappt 4 procent per år de senaste fem åren, i kombination med en mycket låg arbetslöshet på drygt 3 procent har bidragit till att höja norska hushålls köpkraft avsevärt.

Den höga intäktsnivån har dock en baksida, och vissa bedömare har de senaste åren varnat för att en stegrande kostnadsnivå urholkar företagets konkurrenskraft inom mer traditionella industribranscher. Exporten av traditionella industrivaror har utvecklats relativt svagt de senaste fem åren, och försvagades något fjärde kvartalet med en nedgång på 1,4 procent från kvartalet innan.

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift		Förändring i % från	
					föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2005=100	4 kv	114,2 ¹⁾	0,0 ¹⁾	1,4
Fast bruttoinvestering	volym	2005=100	4 kv	121,8 ¹⁾	1,9 ¹⁾	1,8
Hushållens konsumtion	volym	2005=100	4 kv	115,8 ¹⁾	0,9 ¹⁾	1,9
Tjänsteproduktion	volym	2010=100	jan	106,6 ¹⁾	0,5 ¹⁾	0,8
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		4 kv	5,3		-6
			1-4 kv	20,1		-23
Industri						
Produktion	volym	2010=100	jan	93,5	-2 ¹⁾	-8
Leveranser	volym	2010=100	dec	91,5	-1 ¹⁾	-7
Orderingång	volym	2010=100	dec	92,7	-3 ¹⁾	-5
Kapacitetsutnyttjande	%		4 kv	84,5 ¹⁾	-2,3 ¹⁾²⁾	-3,2 ¹⁾²⁾
Investeringar	mdr kr		4 kv	19,3		-3
			1-4 kv	74,1		-1
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		feb	87,6	0 ¹⁾	-11
			jan-feb	180,0		-8
Varuimport	mdr kr		feb	80,5	-1 ¹⁾	-14
			jan-feb	166,7		-8
Handelsnetto	mdr kr		feb	7,1		
			jan-feb	13,3		
Bytesbalans	mdr kr		4 kv	62,0		
			1-4 kv	254,5		
Konsumtion						
Detaljhandels försäljning	volym	2010=100	feb	105,8 ¹⁾	1,0 ¹⁾	3,5
			jan-feb			2,6
Personbilsregistreringar, nya	st		mar	24 131	-3 ¹⁾	-21
			jan-mar	60 756		-16
Consumer Confidence Indicator ³⁾	nettotal		mar	3 ⁴⁾	-1 ⁴⁾	0 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	feb	313,9	0,4	-0,2
Nettoprisindex		1980=100	feb	263,3	0,4	-0,5
Producentprisindex		2005=100	feb	113,3	-0,4	-3,7
Exportprisindex		2005=100	feb	106,7	-0,7	-5,7
Importprisindex		2005=100	feb	112,0	-0,3	-4,7
Prisindex för inhemsk tillgång		2005=100	feb	116,2	-0,2	-3,2
Hemmamarknadsprisindex		2005=100	feb	120,6	-0,1	-1,6
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15-74 år	1 000-tal		feb	4 597	0,7 ¹⁾	0,8
Arbetslösa 15-74 år	1 000-tal		feb	427	0,4 ¹⁾	5,1
därav heltidsstuderande	1 000-tal		feb	155	.. ¹⁾	13,9
Lediga platser	1 000-tal		feb	69		-7,7
Lediga platser, kvarstående	1 000-tal		feb	78		2,5
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	dec	113,7		4,1
Timlön, industriarbetare	kr		dec	164,0		4,5
Finansmarknad						
Inlåning i MFI från icke-MFI ⁵⁾	mdr kr		feb	3 128,2	-1,6	6,5
Utlåning från MFI till icke-MFI ⁵⁾	mdr kr		feb	6 159,4	-0,5	3,5
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		mar	1,92	-0,08 ²⁾	-0,03 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		mar	0,97	-0,01 ²⁾	-0,52 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		feb	-25,4		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		28 mar	114,5	-0,5	-5,9

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på sv. ekonomi, och köp av kapitalvaror 4) Nettotal för resp period 5) Monetära finansinstitut

Utgivningscentralen, avd för nationalräkenskaper,
Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 08-506 940 00
Ansvarig utgivare: Monica Nelson Edberg
Redaktör: Thomas Bjurenvall
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2013-A06T11303_pdf (pdf)